VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 1 — Vol. LIV vuosikerta | Sudbury, Ont. | Perjantai, tammik. 2 p. — Friday, Jan. 2, 1970

Rauhaa, mutta ei antautumista - Nasser

USA pyrkii suhteiden parantamiseen Kiinan kanssa, - Agnew vieraili uudenvuoden päivänä Vietnamissa ja nyt Formosassa

Khartoum. — Egyptin presidentti Gamal Adbel Nasser sanoi torstaina Sudanin pääkaupungissa Khartoumissa pidetyssä suuressa kansankokouksessa, että "Arabimaat ovat hyljänneet USAn epäilyttävät rauhansuunnitelmat, mitkä esitettiin vuosina 1968 ja 1969. Me haluamme rauhaa," hän sanoi, mutta emme antautumista, ja niiden välillä on suuri ero".

Kertoen arabimaiden rakentavan miljoona miestä käsittävää armeijaa presidentti Nasser sanoi kaikkien arabien hylkäävän antautumisen vaikka he joutuvatkin taistelemaan Israelia, Yhdysvaltoja ja muita imperialistisia maita vastaan. Hän sanoi USAn harhaehdotuksia "epäilyttäviksi" sen vuoksi kun ne pyrkivät arabimaiden rivien hajoittamiseen.

USAn ehdotuksien sanotaan perustuvan kaksipuolisuuteen, hän sanoi. "Tosiasiassa on kysymys miehitetyistä maista, ja tässä asiassa ei Egyptiä voida erottaa Syyriasta ja Jordaniasta. "Me vaadimme Jerusalemin Jordan joen länsirannikon ja Syyrian Golan ylängön palauttamista. . ."

Hän sanoi 60,000 henkeä käsittäneessä kansalaiskokouksessa, että ilman Neuvostoliittoa "meidät olisi painettu olemattomiksi. Jos ei olisi Neuvostoliittoa. Israel ja Yhdysvallat voisivat määräillä meitä kaikkia. Neuvostoliitto kieltäytyi toteuttamasta asekieltoa ja on antanut meille kaikkea mitä tarvitsemme."

Hän kiitti myös Ranskaa, mikä on vaatinut Israelilta täydellistä takaisin vetäytymistä miehitetyiltä alueilta.

Yhdysvallat varustaa Israelia Skyhawks ja Phantom taistelukoneilla, hän sanoi, mutta se ei vaikuta arabien moraaliin. "Me emme me haluamme" koskaan toivoamme, me emme tule koskaan antautumaan," sanoi presidentti Nasser jatkaen: Uuden vuoden alkaessa minä voin sanoa teille, että me olemme rakentaneet uudelleen ase voimamme kaksi kertaa vahvemmiksi mitä ne olivat v. 1967."

VARAPRESIDENTTI AGNEW FORMOSASSA

Taipei. — Aasian maissa 10-päiväisellä vierailumatkalla oleva USAn varapresidentti Spiro Agnew saapui perjantaita vasten yöllä Formosan pääkaupunkiin, Taipeihin. Formosassa vieraillessaan hän keskustelee kenraali Chiang Kai-tshekin ja muiden viranomaisten kanssa.

Taipein lentokentälle saavuttuaan varapresidentti Agnew sanoi, että Yhdysvallat pyrkii suhteiden parantamiseen Kiinan kansantasavallan kanssa. Siitä huolimatta, hän vakuutti, Yhdysvallat tulee kunnioittamaan Aasian muiden maiden, siis myös Formosan Kiinan kanssa tehtyjä sopimuksia.

E-VIETNAMISSA EI PUHUTTU MITÄÄN RAUHAN TAVOITTEELUISTA

Saigon. — Yhdysvaltain varapresidentti Spiro Agnew vieraili uudenvuoden päivänä Etelä-Vietnamissa olevien amerikkalaisjoukkojen kahdessa tukikohdassa sanoen, että yhdysvaltalaiset ovat kotona "hiton ylpeitä siitä, mitä te olette täällä tekemässä."

Heti sen jälkeen kun mr Agnewn lentokone laski Tansonnhut lentokentälle Saigonissa, mr Agnew meni presidentin palatsiin missä hän vaihtoi presidentti Thieun kanssa uudenvuoden tervehdyksiä.

Varapresidentti Agnew antoi Thieulle plakatin missä on kuvattuna 4 pientä laivaa Kuun pinnalla ja Etelä-Vietnamin lippu, mitä kantoi Apollo yksitoista kuunlaskumatkalla.

Yhdysvaltalaisten tykistöasemissa vieraillessaan mr Agnew korosti katsomustaan, että Vietnamissa olevat amerikkalaisjoukot "suojelevat sitä, mitä me pidämme Yhdysvaltain asiallisena toimintasuuntana maailmanlaajuises sa vastuunalaisuuksissaan".

Mainitsematta sitä kun Yhdysvaltain asevoimien sanotaan julkaisevan nykyään noin kolmekymmentä salaista sotavastaista lehteä, mr Agnew sanoi: "Älkää tulko harhautetuiksi siitä mitä voitte nähdä ja lukea visseistä julkaisuista. Ne eivät heijasta Amerikan kansan tunteita työstä mitä amerikkalaiset taisteluvoimat suorittavat Vietnamissa."

PEI:n lääkärit korottivat taksoja

Charlottetown. — Prince Edward Islandin maakunnan lääkäriyhdistys korotti palkkioitaan uudenvuoden päivästä lähtien.

Potilaiden lääkärinvirastossa vierailemisen tulee maksamaan entisen $4.00 asemasta $5.00. Lääkärien sanotaan myös korottavan kirurgisten suoritustensa maksuja erinäisissä leikkaustehtävissä.

Uusi laki Perun sanomalehdistölle

Lima. — Perun hallitus julisti keskiviikkona voimaan uuden lain joka kieltää ulkomaalaisilta ja ulkomailla asuvilta perulaisilta oikeudet julkaista Perussa sanomalehtiä.

Presidentti Juan Velasco Alvaradon julistama laki määrittelee myös uudet säännöt sanomalehdille ja raskaat tuomiot painosäädöslakien rikkojille.

Julistuksessa määrätään myös, että maan jokainen sanomalehti julkaisee tammikuun 9 päivänä kaikkien yhtiöiden osakkeenomistajien nimet, johtokunnat, niiden omaisuudet ja yhtiöiden omistajien käsissä olevien osakkeiden lukumäärät. Tämä tuomionpide tulee toistaa jokaisen vuoden maaliskuussa ja syyskuussa.

Presidentti Valesco sanoi: "Pääasiassa me haluamme, ettei lehdistössä olisi häväistyksiä ja valheita, koska kenelläkään ei ole oikeutta häpäistä ketään."

"Me haluamme yhtiöiden olevan perulaisia. Me huolehdimme kansallisaatteestamme," lisäsi hän.

Uuden lain rikkomisesta voidaan tuomita vankeusrangaistuksiin tai $2,000 sakkoihin.

Amerikkalaisilla 300,000 sulostuttajaa Vietnamissa

Mitä tapahtuu näille naisille jos ja kun amerikkalaiset lähtevät pois Etelä-Vietnamista

Saigon. — Arviolta 100,000 — 300,000 vietnamilaisnaista on nyt prostituuttina, baarityttönä tai amerikkalaissotilaiden väliaikaisina vaimoina, sanotaan raportissa, jossa tutkitaan tätä pulmaa sodanjälkeisiltä kautta silmälläpitäen. Toisin sanoen, Etelä-Vietnamissa on yksi sulostuttaja jokaista kahta tai kolmea amerikkalaissotilasta kohti.

Kirkkojen maailmanneuvoston valmistamassa raportissa ennustetaan sodanjälkeisiä vaikeuksia näille naisille heidän palatessaan takaisin maaseudulle, mistä he ovat tulleet, tai ettei tilanne jatkuu entisellään kaupunkipaikoissa.

Maassa, missä farmarien keskinkertainen vuositulo on $240 sanotaan raportissa, näillä tytöillä, jotka ovat eläneet $400—$500 tuloilla Yhdysvaltalaisten sotilaiden kustannuksella, on vaikeuksia palata maataloustyöhön.

Nämä prostituutit, baarityttöt ja väliaikaisina vaimoina olevat naiset muodostavat yhden ryhmän viidestä, joilla tulee tämän raportin mukaan olemaan vaikeuksia sodanjälkeisenä kautena Etelä-Vietnamissa.

Muihin ryhmiin kuuluvat: noin miljoona miestä, jotka ovat nyt Saigonin armeijassa, Vietkongin jäsenet, noin 130,000 vietnamilaista jotka ovat nyt amerikkalaisten palveluksessa ja maan noin 2 miljoonaa pakolaista.

Tämä lokakuussa julkaistu raportti, jonka nimenä on An Approach to Postwar Services Priorities in South Vietnam (arvio sodanjälkeisten palvelujen prioriteeteista Etelä-Vietnamissa), annettiin lehdistölle viime maanantaina. Sen kirjoittajaksi mainitaan yhdysvaltalainen maataloustyösymysten erikoistuntija Don Luce ja vietnamilainen Nguyen Tang Canh. Kummatkin ovat kirkkojen yhteisen maailmanpalvelun toimenhaltijoita.

Mr. Luce oli kuusi vuotta International Voluntary Services in Vietnam- järjestön johtajana mutta erosi toimestaan 1967 kun mainittu järjestö protestoi joukkomitaksa Yhdysvaltoja vastaan. Heidän raporttinsa perustui kirjoittajien omiin kokemuksiin, tutkimuksiin ja haastatteluihin.

Prostituuteille, baarityttöille ja väliaikaisille vaimoille suositellaan raportissa neuvontaa uusista ajatuksista ja uudesta elämänfilosofiasta.

Raportissa sanotaan, että amerikkalaisten palveluksessa olevat 130,000 vietnamilaista aiheuttaisivat jotain hetikohtaisia ja vakavia ongelmia jos Yhdysvaltain paikallaolo lopetetaan äkkiä ilman mitään avustuksen antamista. Poliittiset seikat määrittelevät sen, kuinka nopeasti nämä ihmiset vapautetaan työstään ja minkälaista avustusta heille annetaan, sanotaan raportissa.

Raportissa ei nähdä mitään suurempia vaikeuksia Saigonin asevoimien vapauttamisessa, mikäli se tapahtuu asteittain.

Tykkiveneet ovat nyt perillä Israelin suurimmassa satamassa

Ranskan hallitus erotti tapauksen johdosta kaksi kenraalia ja määräsi Israelin kotiuttamaan lähetystövirkailijoitaan

Haifa. — Joulupäivänä "salaperäisellä tavalla" Ranskan Cherbourgin satamasta kadonneen viiden tykkiveneen komentajana toiminut, ainoastaan "komentaja Ezraksi" sanottu laivastoupseeri sanoi tykkiveneiden saapuessa tähän Israelin suurimpaan satamakaupunkiin, ettei niiden satamasta lähtöä vaikeutettu.

Mr. Ezra sanoi laivojen suorittaneen tämän 3,000 mailin pituisen merimatkan raskaassa merenkäynnissä ja vajaalukuisen miehistön joutuneen työskentelemään kahdella vuorolla.

Hän kieltäytyi vastaamasta kaikkiin niihin kysymyksiin, jotka koskettelivat tapauksen poliittista puolta. "Minä en osallistunut mihinkään virallisuuksiin. Meillä oli lupa Cherbourgista ja me poistuimme. Meillä ei ollut minkäänlaista erikoisturvaa ennen kuin saavuimme Israelin aluevesille", sanoi hän.

Hän tunnusti kuitenkin, että tykkiveneet saivat polttoainetäydennystä merimatkan aikana, mutta ei selittänyt asiaa sen tarkemmin.

Yhtiö, joka osti tykkiveneet Ranskalta, on Starboat & Weill S. A. Ltd. Yhtiö on rekisteröity Panamassa ja sillä on edustajia Norjassa jotka toimivat välittäjinä Israelin ostaessa nämä viisi tykkivenettä. Yhtiön sanotaan toimivan ainoastaan "öljynetsintäalalla".

Pariisi. — Vihoissaan oleva Ranskan hallitus erotti ainakin väliaikaisesti kaksi neljän tähden kenraalia tiistaina virkatehtävistään heidän osuutensa vuoksi Israelin nyt saamien tykkiveneiden tapauksessa ja määräsi Israelin kotiuttamaan vähintään kaksi diplomaattia, jotka perustivat "olemattoman" laivausyhtiön luoviakseen tykkiveneet ulos Cherbourgin satamasta.

Ranskan päätöksestä tiedoitettiin uudenvuoden aattona hallituksen neljä tuntia kestäneen kokouksen jälkeen. Hallituksen päätös lähenteli diplomaattisten suhteiden kokonaan katkaisemista Ranskan ja Israelin välillä.

Hallituksen puhemies Leo Namon selitti presidentti Georges Pompidoun sanoneen ilmeisesti arabimaailmaa tyynnyttääkseen, että "tämä tapaus ei muuta niitä periaatepäätöksiä, jotka Ranska on omaksunut lähi-idän tilanteen suhteen."

Israelin toimenpiteiden "häpäisemänä" ja koti- sekä ulkomaisten hyökkäysten johdosta Ranskan hallitus ryhtyi kotimaassa seuraaviin toimenpiteisiin:

— Kenraali Bernard Cazelles, joka on 59-vuotias tykistöspesialisti, ja kenraalin arvolla varustettu lentoinsinööri Louis Bonte pidätettiin virantoimituksestaan ainakin jatkotutkimusten ajaksi.

— Israel määrättiin kotiuttamaan ne lähetystövirkailijat, jotka olivat sekaantuneet kaupantekoihin, mitkä tekivät mahdolliseksi tykkiveneiden Ranskasta ulos kuljettamisen.

— Vahvistettiin aseidenvientikielto Israeliin ja sen arabilaisiin naapurimaihin.

AVIOLIITTOLUPIA ENEMMÄN

Toronto. — Kaupungin kirjanpitäjä Edgar Norris tiedoitti keskiviikkona, että Torontossa myönnettiin vuoden 1969 aikana avioliittolupia 2,000 enemmän kuin edellisenä vuonna.

JUNTTA VAINOAA OMIA PARLAMENTTIJÄSENIÄÄN

Thieu vaatii rauhanoppositioon kuuluvalta 3 jäseneltä immuunioikeuksien riistoa

Saigon. — Kaksi päivää kestäneen kiivaan keskustelun jälkeen Saigonin "parlamentin" alahuoneessa tehtiin tiistaina pienellä enemmistöllä päätös, että sen kolme jäsentä on osallistunut kommunistimieliseen toimintaan.

Pres. Nguyen Van Thieu vaatii, että rauhantoimiin osallistumisesta syytetyltä kolmelta jäseneltä otettaisiin pois parlamenttijäsenen immuunioikeudet siinä mielessä, että heitä vastaan voidaan nostaa rikossyytteitä. Saigonin juntan perustuslain mukaan parlamentin jäsenillä on miltei täydellinen immuunioikeus eikä sitä voida ko. lain mukaan riistää pois ilman kolmen neljänneksen enemmistöpäätöstä. Tämä ratkaiseva äänestys, missä vaaditaan 3/4 enemmistöä kenraali Thieun vaatimusten toteuttamiseksi, tulee suoritettavaksi myöhemmin.

Armeijan entisenä everstinä ja erään maakunnan päämiehenä toimineen Tran Ngoc Chaun sanotaan "pitäneen yhteyttä vihollliseen". Tämä päätös tehtiin sen jälkeen kun hänen sanottiin olleen yhteyksissä nuorempaan veljeensä, joka tuomittiin viime kesänä sotaoikeudessa 20 vuodeksi vankeuteen Pohjois-Vietnamin hyväksi vakoilusta.

Eversti Chaun lisäksi "parlamentti" havaitsi, että entinen apulaisopetusministeri, Hoang Ho, jonka nimi tuli esille hiljattain suoritetussa vakoilujutun tutkimuksessa, on ollut yhteyksissä "kommunististen elementtien kanssa" ja että oppositioon kuulunut nuori Pham The Truc on osallistunut "toimenpiteisiin, jotka ovat olleet edullisia kommunisteille ja hallitusvastaisia".

29-vuotias mr Truc vaati viime toukokuussa Tokiossa pitämänsä puheen yhteydessä Etelä-Vietnamille kokoomushallitusta ja kaikkien amerikkalaisten joukkojen kotiuttamista. Hän asuu Tokiossa maanpakolaisuudessa ja on moittinut juntan edesottamisia jatkuvasti.

Washington. — USA on esittänyt "valittelunsa" sen johdosta kun USA:n tykistö tulitti Kambodzhan aluetta marraskuun 16—17 päivänä. Hallitus nimitti tapausta "vakavaksi tapahtumaksi" valittelunsa esittäessään.

Samanaikaisesti kun USA esitti valittelunsa tapauksen johdosta se selitti sen "olleen tarpeellisen meidän joukkojemme itsepuolustukselle".

USA:n puhemiehenä toiminut Carl Bartch sanoi lisäksi, että "nyt on meneillään useita tutkimuksia, jotka on aloitettu Kambodzhan tekemien valitusten johdosta, että USA:n joukot rikkovat Kambodzhan rajaa."

Kambodzhan taholta sanottiin, että marraskuun 16—17 päivänä tapahtuneissa tykistötulituksissa sai surmansa 25 kambodzhalaista sotilasta ja kahdeksan haavoittui sekä kaksi joutui kateisiin.

LEHTIVAPAUS-TALLIN OVI VIELÄKIN AUKI

Saigonin juntta tavoittelee laillisuuden leimaa sanavapauden tuhousohjelmalleen

Saigon. — Sen jälkeen kun juntan toimesta on puolentoista vuoden kuluessa estetty eri pitkiksi ajoiksi kymmenien lehtien ja julkaisujen ilmestymisen, Saigonin presidentti Nguyen Van Thieu allekirjoitti viime tiistaina lain, mikä estää propaganda- eli tiedonantoministeriltä oikeuden ilman muuta kieltää sanomalehtien ja julkaisujen ilmestymisoikeuden.

Uuden määräryksen mukaan sanomalehtien ja julkaisujen ilmestymisen väliaikainen tai pysyvä kielto jää oikeuslaitoksen tehtäväksi.

Kenraali Thieun allekirjoitus viipyi kuitenkin niin kauan, ettei se estänyt propagandaministeriä kieltämästä väliaikaisesti ilmestysluvan kahdelta päivälehdeltä ja kuudelta viikkolehdeltä.

Näiltä lehdiltä otettiin ilmestymisoikeus pois 15 päivän ajaksi sen väitöksen perusteella, että ne olivat julkaisseet pornografisia (epäsiveellisiä) kuvia.

Noin 20 kuukautta sitten voimaan tulleen lehtisensuurin perusteella Saigonin juntta on kieltänyt väliaikaisesti eri pitkiksi ajoiksi 33 kertaa päivälehtien ilmestymisen ja 10 kertaa julkaisujen ilmestymisen.

Nixon laajentaa tipoittain kauppaa

San Clemente, Kalif. — USA:n presidentti Richard Nixon allekirjoitti täällä keskiviikkona uuden lain, jonka sanotaan laajentavan ja vapauttavan sosialististen maiden kanssa käytävää kauppaa, mutta lain sanotaan kuitenkin jättävän presidentille täyden päätösvallan.

Lain sanotaan myöntävän kauppaministerille vapaudet tarkistaa tuhansia tavaralajeja koskevan listan, missä määritellään mitä tavaroita voidaan myydä sosialistisille maille erikoisluvan nojalla.

Presidentille jää kuitenkin valtuudet joko myöntää tai evätä kauppaa koskeva lupakirja, mutta tässä tapauksessa hänen täytyy tiedoittaa asiasta kongressille.

USA:n kolmesta koskeva laki olisi lakannut olemasta voimassa jouluskuun 31 päivänä, ellei sitä olisi jatkettu presidentin allekirjoituksella.

KUPARIN HINTAA KOROTETTIN CANADASSA LÄHES 16 PROSENTTIA

Se oli viides kuparin hinnan korotus vuoden aikana — Hinta- ja tulokomissioni oli sävyisän vaitelias tapahtumasta

Toronto. — Suorittaen viidennen hinnankorotuksensa tammikuun 1 pstä 1969 lukien, Noranda Mines Ltd of Toronto tiedoitti tiistaina, että se on korottanut kuparin hintaa lähes 16-prosenttisesti eli 66:cen senttiin paunalta. Nämä uudet kotimaiset hinnat astuvat voimaan perjantaina, tammikuun 2 pnä.

Norandan tiedotus suuresta hinnankorotuksesta annettiin pian sen jälkeen kun yhdysvaltalaiset yhtiöt olivat "Valloissa" korottaneet kuparin hinnan 52 sentistä 56 senttiin (USAn rahassa). Texas Gulf Sulphur Co. Inc. of New York liittyi välittömästi Canadassa Norandan hinankorotukseen.

Toiset suuret kuparin tuottajat — Hudson Bay Maining and Smelting C. Ltd ja International Nickel Co. of Canada Ltd, molempien päämajat Torontossa — tutkivat kuparinsa kotimaisia hintoja ja yleisenä käsityksenä oli keskiviikona, että ne yhtyvät Norandan ja Texas Gulfin hinnankorotukseen.

Useat kuparituotteita valmistavat canadalaisyhtiöt ovat jo ilmoittaneet, että tämä kuparin hinnan suuri korotus tulee korottamaan myös heidän tuotteittensa hintoja.

Vuonna 1969 tapahtuneen kotimaisen kuparituotannon pohjalla laskien — se oli 560,000 lyhyttä tonia — 9-senttinen hinnankorotus paunalta nostaa canadalaisten kuparituottajayhtiöiden vuosituloja noin $90 miljoonalla. Canadan kuparintuotanon yhteissumma viime vuonna oli lähes $600 miljoonaa.

Canadalaisyhtiöt korottivat vuoden alussa, eli tammikuun 1 päivänä 1969 kuparin hinnan 45 sentistä 48.5 senttiin. Toukokuussa kuparin hinta korotettiin 50 senttiin ja elokuussa suoritettiin taas 3 sentin korotus nostaen se kuparin hinan 53 senttiin paunalta. Syskuussa kuparin hinta korotettiin 57 senttiin pauna ja nyt joulukuun 30 pnä Noranda yhtiö tiedotti korottavansa kuparin hintaa taas 9 sentillä eli 66 senttiin pauna.

Toisin sanoen kuparin hintaa on Canadassa korotettu yhden vuoden aikana viisi eri kertaa ollen yhteenlaskettu korotus 21 senttiä paunalta. Kuparin hintaa on siis korotettu vuoden kuluessa lähes 50-prosenttisesti.

Mielenkintoista on nähdä mitä sanoo ja tekee tai tekemättä jättää liittohallitus, jonka inflaatiovastaiseen ohjelmaan nämä korotukset iskevät suuria porsaanreikiä.

Keskiviikkoon mennessä liittovaltion Hinta- ja tulokomissioni ei esittänyt minkäänlaista lausuntoa kuparin hinnan korotuksesta. "Me emme ole kuulleet mitään tästa korotuksesta," oli komissionin eräs jäsen sanonut esittäen samalla epäilynsä siitä ryhtyykö tämä "hintavalvontakoira" mihinkään toimenpiteisiin asian suhteen.

$1.5 milj. maksettu vahingonkorvauksina

Calgary. — Albertan maakunnan rae- ja myrskyvakuutusyhtiö sanoo suorittaneensa v. 1969 noin 2,000 vahingonkorvausjutun johdosta maakunnan farmareille $1.5 miljoonaa satojen menetyksistä raesateiden ja myrskyjen vuoksi.

VIIME TIEDOT

Saigon. — USA:n asevoimien eräs puhemies ilmoitti täällä torstaina, että Vietnamin sodassa kaatuneiden amerikkalaisten sotilaiden lukumäärä on nyt ylittänyt 40.000.

Moskova. — Täällä tiedoitettiin torstai-iltana viralliselta taholta, että Neuvostoliiton varaulkoministeri Vasili Kuznetsov lähti lentoteitse Moskovasta Pekingiin osallistuakseen siellä NL:n ja Kiinan välistä rajakysymystä koskeviin keskusteluihin.

Toronto. — Eräs 65-vuotias mies sai surmansa auto-onnettomuudessa noin neljä tuntia ennen puoltayötä uuden vuoden aattona korottaen vuonna 1969 Suur-Toronton liikenteessä surmansa saaneiden henkilöiden lukumäärän 154, mikä on kaikkein korkein määrä mitä on yhden vuoden aikana kuollut kaupungin liikennetapaturmissa.

Saigon. — An Quang-niminen buddhalaiskirkko julkaisi torstaina 1,000 sanaa käsittävän kirjeen, missä sanotaan, että yhdysvaltalaissotilaat tappoivat Son My-kylän verilöylyssä lähes 600 siviiliä, miestä, naista ja lasta, ja että näitä ruumiita oli kasattu neljän hengen vahvuudelta ojaan. Kirjeen on kirkolle lähettänyt eräs Son My-kylän-asukas, joka sanoo olleensa verilöylyn aikana muualla ja palanneensa sinne noin kolmen tunnin kuluttua sen jälkeen kun tämä joukkomurha oli suoritettu.

AAVIKOLLA HIEROTAAN "VAIHTOKAUPPOJA"

Regina. — Vaihdettuaan vehnää suuriin muuntajiin, Saskatchewan Power Corporation yrittää nyt saada vehnällä maksamalla $4 miljoonan arvosta sähkökoneistoa, selitti maakunnan pääministeri Ross Thatcher viime tiistaina.

Mainittu kruunun (maakunnan omistama) yhtiö haluaa saada 150-megawattin turbo-generaattorin Boundary-asemalle Estevanlin antaen etutilan tarjoukselle mihin sisältyy lupaus ottaa maksuksi saskatchewanilaista vehnää.

Pääministeri ilmaisi lehdistön vastaanotolla toivomuksensa, että tämän tarjouksen perusteella Saskatchewan saa myydyksi noin $2 miljoonan arvosta vehnää. Kaupan pitää kuitenkin saada Canadan vehnälautakunnan hyväksymisen.

"Tämä vaihtokaupaehdotus tulee saamaan suurta huomiota osakseen", sanoi pääministeri Thatcher. (Vaihtokauppa on se kun hyödyke vaihdetaan rahaa käyttämättä toiseen hyödykkeeseen. Aluksi oli kaikenlainen kauppa vaihtokaupaa ja kuten tiedetään halvemman tavaran antaja antaa tällaisessa vaihtokaupassa välimaksun!)

"Eräs hyvin suuri urakoitsija on luvannut rakentaa maanteitä ja ottaa siitä palkaksi vehnää", selitti mr. Thatcher edelleen. "Eräs lähi-idän maa on luvannut myydä öljyä ja ottaa siitä maksuksi vehnää. Me emme tiedä olisiko tämä käytännöllinen menetelmä (vaihtokauppa) siksi kun meillä on itsellä öljyä".

Pääministeri Thatcher selitti, että tällaiseen vaihtokauppaan ei sisälly minkäänlaista vehnän hintapoljentaa.

"PUOLUEAATTEET" MYÖS VAIHTOKAUPPAPÖYDÄLLÄ

Edmonton. — Albertan maakunnan liberaalipuolueen johtaja Jack Lowery sanoi tiistaina että etsiessään ulospääsytietä poliittisesta korvesta hänen puolueensa on keskustellut Social Credit puolueen hallituksen kanssa yhteistoimintamahdollisuuksista.

Liberaalipuolue menetti 65 jäsentä käsittävässä lainlaatijakunnassa ainoan edustajapaikan viime syksynä kun sen edustaja William Dickie teki yliloikkauksen ja liittyi konservatiiveihin. Social Creditilla on lainlaatijakunnassa 55 edustajapaikkaa ja konservatiiveilla 9. Lisäksi on yksi itsenäinen edustaja.

Mr. Lowery väitti, että liberaalit eivät halua sulautua yhteen Social Creditin kanssa. Social Credit-hallituksen pääministeri Harry Strom on puolestaan selittänyt, että hän "ei ole kiintynyt mihinkään yhtymisiin eikä kauppoihin".

Keskusteluja on kuitenkin käyty useita kertoja mr. Loweryn selostuksen mukaan siitä, miten liberaalit voisivat oman itsenäisyytensä säilyttäen toimia yhdessä Social Creditin kanssa konservatiiveja vastaan — ilmeisesti siinä toivossa, että vuosien kuluttua tulisi liberaaleista jonkinlainen voimatekijä.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Yhteisymmärryksessä Wieniin

Viime viikolla annettu lyhyt SALT-valtuuskuntien yhteinen komunikea antaa varman kuvan siitä, että Helsingissä käydyt neuvottelut olivat hyödyllisiä, ja että suurvaltojen äärimmilleen kiihtyneissä kilpavarusteluissa todella katsotaan olevan mahdollisuuksia päästä hiljaisempaan kauteen.

Helsingin kokous oli tosiasiassa vain nk. työkokous, jossa vältettiin kaikkea, mikä olisi voinut haitata eteenpäinpääsyä. Tätä osoittaa myös julkisuuden ja kummankin osapuolen omien asenteiden propagoinnin välttäminen.

Helsingissä on siis keskustelu "yleisestä kysymysten piiristä", toisin sanoen siitä, mitä pohjalta ja mitä asioita olisi otettava käsiteltäväksi varsinaisissa neuvotteluissa. Kommunikeasta ei käy selville se, ovatko ensi huhtikuussa Wienissä pidettävät neuvottelut vielä luonnehdittava valmisteleviksi, kuten Helsingin alkukokous, vai käydäänkö niissä jo kiinni varsinaisiin ongelmiin.

Selvää on, ettei kellään voi olla kuvaa siitä kuinka pitkiksi neuvottelut tulevat venymään, mutta ennusteltuhan on jopa vuosien pituisesta neuvottelusarjasta, jossa neuvottelupaikat — ehkä juuri Helsinki ja Wien — saavat vuoroin vaihtua.

Suurvaltojen taholta annettiin myös Suomen presidentille ja hallitukselle sekä Helsingin kaupungille varauksettomat kiitokset siitä tavasta, jolla he olivat tehneet SALT-neuvottelut mahdollisiksi. Tämä osoittaa Suomen isännyyden onnistuneen ja vahvistaa Suomen kansainvälistä arvostusta niin ulkopoliittisella kuin teknillisellä alalla. Tällainen arvostus on pienelle Suomelle elintärkeää ja korvaamatonta. Vain sille tunnetuista syistä USA vaati kuitenkin, että jatkoneuvotteluja käydään ensin Wienissä ja vasta sitten Helsingissä.

Yhdysvaltojen neuvotteluvaltuuskunnan johtaja Gerard Smith sanoi SALT-neuvottelujen päätyttyä mm. seuraavaa:

"Olemme astuneet ensimmäisen askeleen oikeaan suuntaan ja tämä on jo sinänsä saavutus. Toivomme vilpittömästi, että Yhdysvallat ja Neuvostoliitto voivat tulevien neuvottelujen kuluessa sopia kummankin maan strategisten aseistuksen rajoittamisesta."

Neuvostoliiton valtuuskunnan johtaja Vladimir Semjonov sanoi puolestaan, että Neuvostoliitto puolustaa johdonmukaisesti ja järkkymättömästi rauhanomaista rinnakkaiseloa valtioiden välillä niiden yhteiskunnallisesta rakenteesta riippumatta, rauhaa ja turvallisuutta sekä yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa.

Rohkenemme toivoa kaikkien rauhaa rakastavien canadalaisten tavoin, että ensi huhtikuussa Wienissä alkavissa Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton välisissä SALT-neuvotteluissa pysytään edelleen hyvässä neuvotteluvussa ja päästään maailman kaikkia kansoja tyydyttävään ratkaisuun vaarallisen asevarustelun lopettamiseksi.

Uuden vuoden alkaessa

Vuodenvaihteen juhlat on pidetty ja tavanmukaiset uudenvuoden päätökset tehty, mutta tulevaisuudennäkymät eivät ole uuden vuosikymmenen alkaessa erittäin rohkaisevia.

Mukavaa on luonnollisesti tietää, että pääministeri Pierre Trudeau, joka oli viime kesänä pitkähköllä lomamatkalla "jossakin Välimerellä", pääsi lumimyrskyn tauottua pois Montrealista ja saapui joulukuun 29 pnä aurinkoisen Meksikon lahden "jollekin alueelle" kymmenpäiväiselle uinti- ja sukelluslomalle.

Mutta vanhuudeneläkeläiset, joista suurin osa joutuu elämään korkeintaan $110.00 kuukausituloilla, eivät jostakin käsittämättömästä syystä voi mennä tänäkään vuonna sen paremmin kesälomalle Välimeren leppoisille kesäaalloille kuin talvilomallekaan Meksikonlahden aurinkoiselle alueelle.

Jos tilanne olisi paranemaan päin, niin tähän ilmeiseen epäkohtaan voitaisiin suhtautua odottavalla ymmärryksellä. Mutta päin vastoin tuntuvat asiat olevan.

Vähää ennen talvilomalle lähtöä, tarkemmin sanoen joulunaattona, pääministeri Trudeau antoi varoituksen (uhkaus olisi kaiketi liian kova sana), että hänen hallituksensa toteuttaa edelleen kovaotteista inflaatiovastaista ohjelmaa vaikka se tarkoittaisi, että työttömyys lisääntyisi 6 prosenttiin koko maan työvoimamäärästä.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että liittohallituksen inflaatiovastaisen taistelun koko taakka sälytetään kaikkein köyhimmässä asemassa olevan väestöosan maksettavaksi ja kannettavaksi.

Canadassa on nyt työttömiä noin 5 prosenttia koko 8-miljoonaisesta työvoimamäärästä. Siis noin 400,000 työtöntä. Täytäntöönpantuna pääministerin "varoitus" tarkoittaa, että seuraavien viikkojen aikana noin 80,000—85,000 työläistämme joutuu työttömien armeijaan! Kuka tahansa työttömänä ollut mies ja nainen tietää minkälainen on tämä "joululahja".

Tosiasia tietenkin on, että liittohallituksen inflaatiovastainen ohjelma, jonka peruskivenä on palkkojen nousun estäminen, ei paranna vähääkään työttömyystilannetta, vaan pitkän päälle pahentaa sitä. Se tarkoittaisi sitä, että työläisille tulisi entistä pienempi osa kansantuloista ja upporikkaille työnantajille jäisi siitä entistä suurempi osa. Todennäköisesti lopulta seksi tulee, kuten pääministeri sanoi, työttömyyden tuntuva lisääntyminen inflaatiovyöryn jatkuessa entiseen tapaan.

Puhuessaan tästä liittohallituksen inflaatiovastaisen taistelun epäjohdonmukaisuudesta, Toronto Daily Star huomioi äskettäisessä toimituskirjoituksessaan, että Canadan inflaation yhtenä huomattavana aiheuttajana on Yhdysvallat. Mainittu lehti ei sitä sanonut, mutta Yhdysvaltain ja Canadan inflaation perusaiheuttajana on Vietnamin sota ja suurten monopolien mielivaltainen hintojen korotusohjelma. Niin kauan kuin Vietnamin sotaa ei lopeteta ja monopolipääoman tielle ei panna hintasulkua, on turhaa puhua "inflaatiovastaisesta taistelusta".

Palkat eivät ole inflaation aiheuttajia; palkankorotukset johtuvat inflaation aiheuttamasta hintavyörystä. Palkkojen jäädytys ei estä inflatiota vaan antaa yhteisestä kansankakusta entistä suuremman osan suuryhtiöille ja nykyistäkin pienemmän osan pikkuihmisille.

Se "oikeudenmukainen yhteiskunta" mistä pääministeri Trudeau on aiemmin puhunut, näyttää nykyisten tietojen mukaan kyyniseltä vaalilupauksien "unhoittamiselta".

SUOMI KAKSOISKOTKAN VARJOSSA

NYKYAJAN historiankirjoitus on tarkkaa tutkivaa työtä ja kriittistä pohdintaa, mutta paljon määrää yhä tarkoituksenmukaisuus historiankirjoitusta ja paljon on myyttejä, jotka luovat vinoa ja yksipuolista kuvaa menneistä tapahtumista. Kun sellainenkin kertomus kuin Martti Lutherin 95 teesin naulaus Wittenbergin linnankirkon oveen nyt on todettu perättömäksi, niin miten paljon myyttejä kirjoitetussa historiassa onkaan ollut ja miten paljon yhä jäljellä. Tyypillinen esimerkki meillä myyttihistorioinnista liittyy 1917—1918 tapahtumiin sekä Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden kehitykseen itsenäisyyden alkuaikoina ja sotavuosina, vaikka nykyään jo kriittinen suhtautuminen aikaisempiin totuuksina päähän taottuihin väitteisiin on voittamassa alaa ainakin nuoren tutkijapolven keskuudessa.

Autonomisen Suomen ja tsaari-Venäjän suhteiden uudelleen käsittely meillä on sen sijaan jäänyt vähäisemmälle huomiolle. Tuonaikainen tätä ongelmaa käsittelevä historiointi rakentui kummankin puolen paljolti juridiselle ja valtio-oikeudelliselle perustalle tai sitten runebergiläistyyliseen ihannointiin Ruotsin vallan sotaisilta ajoilta. Luokkasodan jälkeen näiden suhteiden käsittely oli nk. virallisessa historiankirjoituksessa tarkoituksellisen musta-valkoista. Käsityksiä venäläisistä yleensä Suomen sortajina ja Suomi-syöjinä oli erittäin tärkeätä vahvistaa. Sisä- ja ulkopoliittisista syistä oli pyrittävä todistelemaan "vapaussota"-asian oikeutus ja välttämättömyys, bolshevikkivallan synty ja olemassaolo tsaarisorron ja venäläisvaaran punaisena ja vielä pahempana jatkajana ja Suomen tehtävä lännen etuvartiona itää vastaan. Kuinka suuri merkitys väärään johdetulla historiakäsityksellä oli itsenäisyysaikamme alkuvuosikymmeninä osoittaa sekin, mitenkä mahdotonta syksyn 1939 kriisissä edes sellaistenkin valkoisen Suomen arvovaltaa omaavien miesten kuin Paasikiven ja Mannerheimin oli vaikuttaa neuvotteluratkaisun aikaansaamiseen Suomelle edullisin aluevaihdoksin.

Mielenkiintoisin neuvostoliittolaisen V. V. Pohlebkinin poleemisessa, myyttejä kaatavassa tutkimuksessa on mielestäni sen ensimmäinen osa, joka käsittelee juuri Venäjän vallan aikaista Suomen-politiikkaa. Tuon ajan erikoispiirteet ovat vähemmän tunnettuja ja ainakin vähemmän pohdittuja nyky- ja nuoren polven historian harrastajille, ja myyttirikkaus on tuntuva. Mitkä olivat Venäjän ulkopolitiikan määräänneen tsaarivallan tavoitteet Suomessa ja Pohjolassa 1809 jälkeen ja mikä oli sisäisen itsemääräämisoikeuden omaavan Suomen asema Venäjän keisarikunnan kansojen kattilassa?

Saattaa olla, että monesta Pohlebkinin arvio tuntuu vieraalta, asiat päälaelleen kääntävältä, jopa rienaavalta mutta on erittäin vaikeata muuten kuin tunteenomaisen kansallisnäkemyksen pohjalta yrittää väittää hänen perusjohtopäätöksensä vääriksi tai yksipuolisiksi. Pohlebkinin teoksen merkitys ja mielenkiinto ei ole vain siinä, että se osoittaa meille nykyneuvostoliittolaisen historiankirjoittajan ja pohjoismaisen historian tutkijan näkemykset Venäjän politiikasta Suomessa, vaan se avaa myös Suomen Venäjän-politiikasta sivuja, jotka ovat olleet meille melko harmaita.

Suomen asema keisarikunnassa perustui Aleksanteri I:n valtiotekoon Porvoossa 1809. Valloitettu Suomi nostettiin keisarin vakuutuksella "kansakuntien joukkoon" oltuaan sitä ennen vuosisatoja Ruotsin maakunta, tosin enemmän sotien, verojen ja Tukholman taloudellisen holhouksen rasittama kuin itse emämaan maakunnat. Suomi kehittyi autonomiana, jolla oli omat hallintoelimet, talous ja kulttuuri. Kirjoittaja menee arviossaan jopa niin pitkälle, että katsoo 1900-luvun alkuun tultaessa Suomen enää vain muodollisesti (?) kuuluneen Venäjään, "sillä oli kaikki personaaliunioniin kuuluvan valtion tunnusmerkit ja oikeudet" eikä sillä ollut "muuta yhteistä keisarikunnan kanssa kuin valtion päämies, itsevaltias Venäjän keisari ja Suomen suurruhtinas, sekä ulkopolitiikka."

Totta kyllä, millään Venäjän rajamaalla ei ollut niitä sisäisen itsemääräämisen oikeuksia kuin Suomella. Venäjän itsevaltias oli Suomessa perustuslaillinen hallitsija, jonka päätökset oli sidottu säätyvaltiopäivien hyväksymiseen ja sen päätökset tsaarin hyväksymiseen. Kuitenkin on syytä muistaa, että valtiopäivät kutsuttiin 1809:n jälkeen kokoon vasta 1863, ankara byrokratia ja sensuuri tukahduttivat vapauden, mutta vielä valtiolliseen elämään heräämätön kansa ei tuntenut juuri sen tarvettakaan. Kapea hallitseva suomalainen säätyvalta sopeutui hyvin vallitsevaan tilaan, kehitti omaa taloudellista hyvinvointiaan Venäjän markkinoiden avulla ja hankki myös keisarikunnan palveluksessa korkeita virkoja, joita venäläissyntyiset puolestaan eivät voineet saada Suomesta.

Kaiken perustana oli keisarin sana valloittajan, Aleksanteri I:n halutessa kiinnittää valloitetun maan suvaitsevaisuudellaan uskolliseksi alamaiseksi Venäjän kruunulle. Keisarin lupaus, joka kulki velvoittavana perintönä myös hänen seuraajilleen ja toisaalta ennen kaikkea Suomen hallitsevien luokkien uskollisuus nimenomaan valtaistuinta kohtaan olivat tekijät, jotka sallivat Suomen erikoisaseman säilymisen silloinkin, kun muualla Venäjällä olot kiristyivät.

Tsaarien varma luottamus Suomeen säilyi aina 1905 vallankumoukseen saakka. Täältä annetut venäläiset virkamiesten raportit osoittivat, että samanaikaisesti kun Venäjällä riehuivat talonpoikaislevottomuudet ja kapinat, pahimmat rauhanhäiriöt Suomessa olivat ylioppilaiden kissannaukujaiset jollekin professorille. Suomen hallitsevat luokat vihasivat mellakoita ja vallankumouksia eikä eurooppalainen taisteluaalto yltänyt vanhoilliseen Suomeen. Erittäin merkittävää luottamuksen lisää saivat suomalaiset Puolan kapinan aikana 1830—1831 ja Euroopan "hulluna vuonna" 1848. Silloin kun vapaamieliset ja kansalliset aatteet nostivat muuta Eurooppaa kapinoihin, oli Suomi ehdottoman uskollinen ja täällä säilyi kenraalikuvernööri Zakrevskin raportin mukaan "hiljaisuus ja rauhallisuus siinä määrin kuin sitä yleensä voi toivoa". Puolan kapinan kukistamiseen osallistunut Suomen sotaväki sai keisarilta — "Euroopan santarmilta" Nikolai I:ltä — erikoispalkintona Yrjönlipun — kun taas Puola menetti autonomiansa ja kaikkialla Venäjällä ryhdyttiin ankariin varotoimiin.

Pohlebkin korostaa, että 1860- ja 1870-luvun uudistukset Suomessa olivat tsaarivallan palkkio suomalaisille näiden alamaisuskollisuudesta eivätkä suinkaan suomalaisten liehakointia tulevien levottomuuksien välttämiseksi. Mutta Suomi oli myös esimerkki: haluttiin näyttää minkälaisista etuisuuksista ja oikeuksista saavat nauttia ne kansat Venäjän valtikan alla, jotka käyttäytyvät siivosti ja joihin varauksetta voi luottaa. Kirjoittajan arvio on monessa suhteessa erittäin mielenkiintoinen: Aleksanteri II todennäköisesti kypsytteli ajan mittaan yhä vakavammin ajatusta Suomen muuttamisesta eräänlaiseksi "perustuslaillisen yksinvaltiuden näyteikkunaksi" (!), joka olisi malliesimerkki sekä muulle Venäjälle että länsimaille. Mutta yksipuolinen suosio "venäläisten verellä vallatulle Suomelle" alkoi herättää närkästystä venäläisessä aatelistossa ja nousevassa porvaristossa, jotka elivät aivan toisenlaisessa poliittisessa ilmapiirissä, sillä tsaarivalta ei voinut luottaa yhteenkään venäläiseen säätyyn. Lisäksi elintasoero Suomen ja Venäjän välillä kävi silmiinpistäväksi.

Kirjoittaja ei kuitenkaan pidä tsaarivallan "liian imellettyä" politiikkaa Suomeen nähden valtakunnan etujen mukaisena, koska se hänen käsityksensä mukaan vain kehitti Suomen irtaantumista ja vieraantumista Venäjästä, kehitti "väärää isänmaallisuutta" ja taipumusta katsoa Venäjää ja venäläisiä Suomen vastapuolena, mihin tsaaripolitiikka ei suinkaan ollut pyrkinyt. Hän sanoo kumpaakin osapuolta haitanneen "..uridiikan silmälaput". On kuitenkin muistettava, ettei asukasmäärältään vähäisellä Suomella emämaan rinnalla ollut erikoisasemansa takeena, josta suomalaiset luonnollisesti yrittivät ilman kiihkoisänmaallisiakaan vaikutteita pitää kiinni, muuta kuin tsaarin sana ja huomattavalta osaltaan Ruotsin vallan ajoilta peräisin olevat lait. Sen sijaan kyllä ymmärtää Venäjän nousevn porvariston tunteet sen jouduttua varsin epäedulliseen kilpailuasemaan kehittyneen suomalaisen teollisuuden ja viennin kanssa. Suomalaiset veivät jokseenkin tullivapaasti tavaransa Venäjän markkinoille, kun taas venäläisten tuonti Suomeen oli tullinalaista.

Yhdenmukaistamispolitiikkaa Suomeen nähden alkoivat vaatia myös sotilaspiirit. Pohlebkin toteaa, että Suomen kuuluminen keisarikuntaan oli Venäjän turvallisuuden kannalta ehdoton välttämättömyys. Hän arvostelee suomalaisia tutkijoita, jotka kyllä myöntävät Suomen strategisen aseman, mutta näkevät Venäjän kiinnostuksen sitä kohtaan johtuvan hyökkäyshalusta Suomeen ja Skandinaviaan päin. Pohlebkin sanoo Suomen strategisella asemalla hyökkäystoimien sillanpäänä olleen merkitystä vain länsivalloille, kun sen sijaan Venäjää Suomi kiinnosti jo Pietarin perustamisesta alkaen puhtaasti puolustuksen kannalta maan pääkaupungin ja keskeisten talousalueiden "strategisena suojakilpenä".

Joka tapauksessa viime vuosisadan lopulla kaksi tärkeintä voimatekijää, sotilas- ja aatelikasti ja uusi nouseva porvaristo alkoivat painostaa tsaarivaltaa enimmäisvaatimuksenaan Suomen oikeuksien täydellinen samastaminen valtakunnan muiden osien oikeuksiin sekä kaikkien keisarikunnan lakien ulottaminen Suomeen. Kirjoittaja arvioi, että vaikka Nikolai II:n tilalla olisi ollut itsenäisempi persoona, ei mikään tsaarivalta vuosisadan vaihtuessa olisi pystynyt estämään tai välttämään Venäjän Suomen-politiikan muuttumista. Suomen poikkeuksellinen asema synnytti "rannattoman määrän ristiriitoja".

Oli kaksi vaihtoehtoa: joko Suomen itsenäistyminen tai sen aseman yhdenmukaistaminen muun Venäjän kanssa. Huolimatta ymmärtämyksestään kehityksen kulkua kohtaan, katsoo Pohlebkin vuoden 1899 Helmikuun manifestia "oikeudellisessa mielessä" vallankaappaukseksi ja Suomen perustuslain rikkomiseksi. Hän tulkitsee tilanteen Venäjän ja Suomen porvariston etujen vastakkain törmäämisenä ja Venäjän sotilaallisten intressien turvaamisena Suomessa, mutta kieltää, että kysymys olisi ollut "mistään kansallisesta sorrosta". Hän toteaa myös Leninin tulkinneen teon juridisesti — siis tsaarin valapetoksena — mutta ei käyttäneen sanoja "venäläistäminen" tai "kansallinen sorto" määritellessään tsaarivallan politiikkaa Suomessa.

Yhdenmukaistamispolitiikka kuitenkin epäonnistui käytännössä vuosien 1905—1907 vallankumouksen vuoksi ja myös toinen vallankaappaus 1910 — uusi yhdenmukaistamisasetus — tuli "liian myöhään", sillä sitä ei ehditty toteuttaa ennen maailmansodan puhkeamista. Kirjoittaja korostaa toistamiseen, että pyrkimyksenä oli vain Suomen etuoikeutetun aseman riistäminen, mutta ei Suomen kansakunnan pyyhkäiseminen olemattomiin. Joka tapauksessa tsaarivallan Suomen-politiikka oli epäonnistunut, ja "yliarvioinut Suomen porvariston alamaiset tunteet". Suomen ja Venäjän vieraantuminen voimistui jyrkästi ja lisäksi saatiin aikaan "suomalaisten leppymätön vihamielisyys Venäjää ja venäläisiä kohtaan". Kuitenkaan Suomen porvaristo pyrkiessään säilyttämään erikoisoikeutensa ei taistellut maan irrottamiseksi Venäjästä, sillä maailmansodan puhjetessakin odotettiin kyllä Venäjän huomattavaa heikkenemistä, mutta ei sen täydellistä tappiota.

Syynä siihen, että Suomen porvariston ja väliaikaisen hallituksen välillä syntyi luottamussuhde, katsoo Pohlebkin Suomen porvariston pelkoa omaa työväenluokkaa kohtaan. Se tarvitsi Venäjän väkivaltakoneiston tukea eikä vaatinut Lokakuun vallankumoukseen saakka Suomen irrottamista Venäjästä. Merkittävää osaa näyttelivät myös edulliset sotatilaukset Suomesta. Kirjoittaja toteaa, että Suomen porvariston omanvoitonpyyteinen politiikka, johon kuului halu hyötyä Venäjän heikkenemisestä, oli tyypillistä Suomen vallassa oleville luokille ja johti ulkopoliittisiin virhearviointeihin myös itsenäisyyden jälkeisillä vuosikymmenillä. Mitä väliaikaiseen hallitukseen tulee, jatkoi se tsaarivallan huonoimpia perinteitä ja saattoi suvaita vieläkin vähemmän Suomen eristäytymispyrkimyksiä. Venäjän porvaristo halusi muodostaa "yhden jakamattoman Venäjän" — yhdentyneet yleisvenäläiset markkinat, joilla se ei jakaisi voittoa kenenkään kanssa. Tämä ei käynyt päinsä muuten kuin sulattamalla Suomi täydellisesti ja ehdoitta Venäjään sekä taloudellisesti että poliittisesti. Venäjän Lokakuun vallankumous esti nämä suunnitelmat ja pelasti Suomen kansallisen riippumattomuuden. ●

"Murmansk" jääkokeissa

Murmansk. — Suomessa rakennettu jäänmurtaja "Murmansk" on purjehtinut kokeita varten arktisille vesille.

Kapteen Fjodor Fedosejevin tehtäväksi on annettu etsiä 80. leveysasteelta mahdollisimman vahvaa jäätä ja kokeilla siinä jäänmurtajan moottoreita, akseleita, potkureita ja runkoa. Jäänmurtajalla ovat neuvostoliittolaisten spesialistien lisäksi Wärtsilän laivarakennusasiantuntijat.

Kokeiden tuloksia käytetään hyväksi rakennettaessa vielä voimakkaampia dieselsähköisiä murtajia Neuvostoliitolle.

PÄIVÄN PAKINA

"ENNUSTELUA"

Kuusikymmenluvulla tapahtui yleistä nousua: Omakotitalojen asemesta rakennettiin entistä enemmän korkeita kerrostaloja. Kulutustavarain hinnat kohosivat jatkuvasti. Verojen nousulla ei ollut mitään rajaa. Vuokrat ja muut asumiskustannukset kohosivat herkeämättä, samoin muut elinkustannukset. Kuolinkustannukset nousivat niin korkeiksi ettei köyhän miehen (tai naisen) kannata enää kuollakaan. Inflaatiovyöry nousi ennätysmääräisesti kuten kohosivat myös naisten hameiden helmat.

Mitä on sitten odotettavissa nyt alkaneen vuoden ajalta?

Hyvin paljon samaa kuin menneenäkin vuonna, mutta sen lisäksi myös joitakin muitakin korotuksia.

Melko varmalta näyttää että luvattoman korkealla oleva työttömyys nousee nyt Ottawan "ennustusten" mukaan kuuden prosentin paikkeille koko työvoimamäärästä, eli lähelle puolta miljoonaa.

Hintojen jatkuvan nousun — inflaatiovyöryn — vuoksi tulevat myös palkat kohoamaan, vaikka suurpääoma ja sitä tukeva hallituskoneisto yrittää kaikin mahdollisin keinoin ja erikoisesti "palkkojen kontrollin" avulla vaikeuttaa sitä.

Kaikkein suurin palkankorotus — jos ei nyt oteta huomioon suuryhtiöiden presidenttejä ja muita viskaaleja, joilla paljon on ja aina annetaan paljon lisää — on ilmeisesti tulossa liittoparlamentin jäsenille.

Ennen talvilomalle lähtöään — juuri hyvissä ajoissa ennen uuden vuoden tuloa — pääministeri Pierre Trudeau antoi tietää, että hän nimittää uuden vuoden alussa erikoisen komitean, minkä tehtävänä on tutkia sekä alahuoneen jäsenten että liittovaltion ministerien heikkoa palkkataksaa.

Parlamentaarikkojemme palkat ovat todella "syvissä kuopissa". Heidän tulonsa on vain $18,000 vuodessa, josta tavallista, eli verotettavaa tuloa $12,000 ja $6,000 verovapaata tuloa menojen korvaamiseksi. Lisäksi he saavat vain yhden lentomatkan viikossa kotialueelleen ja takaisin Ottawaan tai 16 senttiä maililta omalla autollaan kulkiessa, eräitä vapaamatkoja rautateillä jne.

Paljoa sen paremmassa asemassa eivät ole hallitusministerit jotka finanssiministeri Bensonin lailla joutuvat kamppailemaan elämästä ja kuolemasta $35,000 vuosipalkalla ynnä jonkinlaisilla kulunkimenoilla silloin kun heidän mielestään canadalainen tulee toimeen $30 viikkoansiolla ja voi maksaa siitä salattujen verojen lisäksi myös tuloveroa.

Kaiken tämän perusteella voidaan siis olettaa, että herrat alahuoneen ja liittohallituksen jäsenet antavat itselleen tuntuvan palkankorotuksen.

Kyseenalaista on kuitenkin se, voivatko esimerkiksi eläkeläiset nostattaa vielä tänäkään vuonna kylliksi voimakkaan yleisen mielipiteen painostuksen ruhtinaallisten $80-kuukausieläkkeensä ynnä $30 kuukausittaisen avustuseläkkeen korottamiseksi.

Eläkkeiden korotus näyttää nyt yhtä epävarmalta kuin minihameiden edelleen lyhentäminen: Jos minihameita lyhennettäisiin yhä, silloin ei jäisi hameesta mitään jälelle — ja jos eläkkeitä korotettaisiin, niin miten sitten voitaisiin korottaa parlamentaarikkojen ja muiden viskaalien palkkoja?

Kohoamaan tulee myös entistä korkeammalle tasolle taistelu rauhan puolesta.

Rauhanpuolustajain on vaikeata ymmärtää esimerkiksi seuraavanlaisia asioita: Amerikkalaiset hyökkääjät lupasivat järjestää Vietnamissa päivän taistelutauon jouluna. Siinä yhteydessä he ehtivät jo "epäillä" että tokko Vietnamin vapausliike "kunnioittaa" 3-päiväistä taistelutaukolupaustaan.

Mutta sitten tuli kuitenkin tieto, että Yhdysvalloista oli joulun tienoissa lähetetty Vietnamia kohti suuri rahtilaiva minkä lastina oli suunnattoman suuri määrä 2,000 tonnia TNT:tä vastaavia raketteja; suuria pommeja ja paljon muuta sotakalustoa. Tämä "joululähetys" paljastui tapaninpäivänä siitä kun ko. laiva syttyi merellä palamaan ja tuhoutui ja kun suuri osa miehistöstä hävisi teille tietämättömille laivan mukana.

Näyttää siis siltä, että vietnamilaiset joutuvat käymään ase kädessä entistä voimaperäisempää taistelua hyökkääjien karkoittamiseksi ja rauhan saavuttamiseksi. Samoin on rauhan puolustajain yleensä tehostettava taistelua sotavoimien taltuttamiseksi ja todellisen rauhan

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

Urheilua

N-liiton hiihto tänään:

VANHAT YHÄ VALTTIA

Moskova. — Grenoblen talviolympialaisissa koetut takaiskut iheuttavat Neuvostoliiton hiihtoalmennuksessa ennen kaikkea eskitystä valmennuksesta.

— Kaikki edustusjoukkue-ehokkaat valmentautuvat nyt omissa seuroissaan, sanoo hiihdon päävalmentaja Venedikt Kamensi.

Täten ensinnäkin hiihtäjät vautuvat siitä kilvoittelun tunnesta, joka ehdottomasti syntyy hteisharjoittelussa. Lisäksi maaoukkue-ehdokkaat ovat omissa euroissaan ytimenä, jonka ympärille kerääntyy nuorisoa. Myös dustusjoukkue-käsite saa näin utta sisältöä, sen kokoonpanoa ennakolta tiedetä ja jokaisella n pääsymahdollisuus siihen.

— Koska joukkue lopullisesti alitaan?

— Tammikuun lopulla Neuvosoliiton Cup-kilpailujen jälkeen. Ne ovat kauden ensimmäiset uurkilpailut ja samalla viimeiset arsinnat Tatran MM-kilpailuiin.

— Mitä muita suurkilpailuja alven aikana on?

— Neuvostoliiton Cup-kilpailuen lisäksi Venäjän federaation alvispartakiadit sekä mestaruuskilpailut. Valiohiihtäjille tietenin MM-hiihdot. Jokainen edustus joukkue-ehdokas on kauden ikana 30—40 vaativassa kilpailussa.

— Onko joukkueessa tulossa huomattavia muutoksia?

— Tuskinpa. Viime talvena kukaan nuorista, Dalganovia lukuun ottamatta, ei pystynyt vakavasti kilvoittelemaan kärkipaikoista. Tietenkin olisi mieluisaa kuulla jokin uusi nimi, mutta sellaiset yllätykset ovat hiihdossa harvinaisia.

—Minkä merkityksen hiitoliitto antaa MM-kilpailuille?

— Niillä on kaksinainen merkitys. Ensinkin ne ovat vakava koetus edustusjoukkueellemme, johon valittavat jäsenet ovat ilmeisesti kilpailu-uransa kypsimmässä iässä. Toiseksi ne ovat eräänlainen esikoe, jonka onnistumisesta tehdään päätelmiä meidän nykyisin omaksumamme valmennussysteemin suhteen. Ovathan sitten jo parin vuoden kuluttua edessä olympiahiihdot.

— Imaantuneeko tänä talvena Neuvostoliiton hiihtäjille uusia kilpailijoita?

— Varmasti. Hiihtoharrastus laajenee tavattomasti. Puhumattakaan Euroopasta, jossa lähes joka maassa harrastetaan hiihtoa, myös esim. USA aikoo lähettää joukkueen hiihdon MM-kilpailuihin. Vaarallisimpina pidämme kuitenkin edelleen pohjoismaisia hiihtäjiä: norjalaisia, ruotsalaisia ja suomalaisia. Nouseeko siellä esiin uusia nimiä on vaikea arvata, mutta se on sangen uskottavaa.

— Pitävätkö neuvostoliittolaiset pohjoismaalaisten kanssa ennen MM-kilpailuja?

— Emme pidä sitä perin välttämättömänä. Käytäntö on osoittanut, etteivät huippuhiihtäjät paljasta korttejaan ennen aikojaan, eivät kilpaile täydellä teholla. Hiihto on sikäli erikoinen laji, että siinä tulee osata näyttää koko taitonsa parissa kolmessa kauden pääkilpailussa.

— Millaisena näette Neuvostoliiton hiihdon lähitulevaisuuden?

— Siihen vastaamiseksi meillä on käytettävissämme täysin selvät arvioperusteet — junioriemme saavutukset EM-kilpailuissa. Heidän tämänhetkiset vastustajansa ovat heidän huomisia kilpakumppaneitaan jo yleisessä sarjassa. Viime talvena meidän juniorihiihtäjämme selviytyivät täysin tyydyttävästi. Tätä menestystä on tänä talvena vahvistettava ja kehitettävä edelleen. Jos juniorimme yleiseen sarjaan tultuaan kykenevät säilyttämään asemansa, se merkitsee, että valittu tie on ollut oikea.

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

voittamiseksi.

Vaikka se on epäkiitollista hommaa, niin kaikesta huolimatta rohkenemme edelleen ennustaa, että jos liittohallitus ei tee parannusta veriruskeista poliittisista synneistään, se voi aiheuttaa ehkä jo tänä vuonna "vauhdikkuudestaan" tunnetulle pääministerille poliittisen nivelreuman oireita.

— Känsäkoura.

NL:lle 9—3 häviö Montrealissa

Montreal. — Maanantai-iltana täällä pelattu Neuvostoliiton ja Montrealin Junior Canadians joukkueiden välinen ottelu päättyi isäntävien voittoon tuloksella 9—3.

Peliä oli saapunut seuraamaan 18,507 maksanutta katsojaa.

Yksi kummallakin jääkiekkoilussa

Winnipeg. — Canadassa parhaillaan vierailulla oleva Tshekkoslovakian maajoukkue kärsi viime sunnuntaina täällä pelatussa ottelussa tappion Canadan joukkueen voittaessa tuloksella 3—2, noin 9,000 maksaneen katsojan seuratessa peliä.

Osat vaihtuivat kuitenkin tiistai-iltana pelatun ottelun aikana. Vierailijat saavuttivat isäntämaan joukkueesta voiton 3—2 tuloksella, josta Canadan joukkueen valmentaja Jack McLeod sanoi: "Well, tänä iltana tapahtui niin kuin tapahtui."

Vierailulla olevat Tshekkoslovakian kiekkoilijat pelaavat yhteensä viisi ottelua Canadan matkansa aikana.

Turvallisuusneuvosto tuomitsi Portugalin hyökkäyksen

YK. — Turvallisuusneuvosto hyväksyi viime viikolla päätöslauselman jossa valitetaan Portugalin sotavoimien tekemiä hyökkäyksiä Guinean tasavallan aluetta vastaan. Senpuolesta äänesti yhdeksän jäsenvaltiota, niiden joukossa Suomi. Kuusi pidättyi — Englanti, Yhdysvallat, Ranska, Kiina, Kolombia ja Espanja.

Tämä oli kolmas kerta kuudessa kuukaudessa, jolloin turvallisuusneuvosto on tuominnut Portugalin sotilaallisen toiminnan sen afrikkalaisten alueiden naapurina olevia itsenäisiä Afrikan valtioita vastaan.

T-konferenssi mahdollinen vuonna 1970

Moskova. — Luxemburgin ulkoministerin Gaston Thornin ilmoitettiin Moskovassa viime viikolla sanoneen, että hän uskoo, että yleiseurooppalainen turvallisuuskonferenssi voidaan pitää ensi vuonna.

Neuvostoliiton hallituksen äänenkannattaja Izvestija julkaisi ulkoministeri Thornin haastattelun useita tunteja sen jälkeen kun tämä oli matkustanut kotiin viikon kestäneeltä viralliselta Neuvostoliiton-vierailultaan, joka oli ensimmäinen, jonka kukaan Luxemburgin hallituksen edustaja on koskaan tehnyt.

Neuvostoliitto ja muut Varsovan liiton jäsenmaat ovat ehdottaneet Euroopan turvallisuuskonferenssin pitämistä Helsingissä ensi vuoden alkupuoliskolla. Konferenssin asialuettelon kahdeksi pääkohdaksi on ehdotettu väkivallan käytöstä luopumista Euroopassa sekä kauppa- ja muiden suhteiden lisäämistä.

Naton ministerineuvosto hyväksyi kokouksessaan Brysselissä aiemmin viime kuussa ajatuksen turvallisuuskonferenssin pitämisestä, mutta piti ehdotettua asialuetteloa liian epämääräisenä. Nato-ministerit tähdensivät myös, että konferenssia on valmisteltava huolellisesti. Tämä tulkittiin vihjeeksi siitä, että he pitävät tämän vuoden alkupuoliskoa liian aikaisena ajankohtana.

Haastattelussaan ulkoministeri Thorn, joka oli ensimmäinen Neuvostoliitossa Brysselin-kokouksen jälkeen vierailut Nato-maan ulkoministeri, sanoi, että tilanne on "melko monimutkainen" konferenssin asialuetteloa ja ajankohtaa koskevien erimielisyyksien vuoksi.

— Uskon kuitenkin, että tarmokas ja rakentava lähestyminen Euroopan valtioiden näkökantojen täsmentämiseksi turvallisuuskonferenssin pitämistä koskevassa kysymyksessä tekisi mahdolliseksi konferenssin pitämisen vuonna 1970, sanoi Thorn.

— Rostockin satamakaupungissa asukkaitten keski-ikä on vain 30 vuotta. Näin Rostock kuuluu asukkaittensa iältä DDR:n nuorimpiin kaupunkeihin. Tällä haavaa siellä asuu noin 200,000 henkeä, joista 194,000 on vakinaisia kaupunkilaisia. Maan suurkaupungeista Rostock on seitsemännellä sijalla.

Kreikan kommunistien vetoomus taisteluun

Pariisi. — Radioasema "Totuuden ääni" on välittänyt Kreikan kommunistisen puolueen keskuskomitean poliittisen toimikunnan lausunnon, jossa mm. todetaan, että Kreikan eroaminen Euroopan neuvostosta on tulosta Kreikan kansan lisääntyvästä vastustuksesta ja juntan yhä kasvavasta eristyneisyydestä.

Samalla kun tuomittu juntta on eronnut Euroopan neuvostosta, kiirehtivät amerikkalaiset imperialistit tukemaan sitä luvaten edelleenkin antaa juntalle rajoittamatonta sotilaallista apua.

Tämä vahvistaa jälleen sen seikan, että amerikkalaiset imperialistit, pyrkiessään säilyttämään strategiset, taloudelliset ja poliittiset etunsa, tukevat uusfasistista sotilashallitusta, joka sortaa Kreikan kansaa ja on Euroopan rauhaa ja demokratiaa vastaan suunnattujen provokaatioiden aiheuttaja.

Kreikan kommunistisen puolueen keskuskomitean poliittinen toimikunta kehottaa jälleen kaikkia puolueita ja diktatuurin vastaisia voimia pitämään ohjenuoranaan ennen kaikkea kansan ja maan etuja ja toimimaan yhdessä yhteisen ohjelman pohjalla diktatuurin vastaisen taistelun kehittämiseksi, diktatuurin kumoamiseksi ja demokraattisten vapauksien palauttamiseksi, sanotaan julkilausumassa.

Poliittinen toimikunta kehottaa puolueen jäseniä ja aktivisteja ja kommunistista nuorisoa kulkemaan tämän taistelun eturivissä.

Ikävä tapaturma

Sault Ste. Marie. — Ikävä onnettomuus tapahtui täällä Tapaninpäivänä kello kaksi iltapäivällä, kun kaksi naista lähti uudella moottorikelkalla iltapäiväajelulle kotinsa lähettyvillä, sillä seurauksella että sivutieltä tullessaan Case Roadille, kaupungin pohjoispuolelle, joutuivat William Dauer, 18 v. Tolero, Ohio, auton eteen, joka oli tulossa kaupunkiin päin. Kumpikin loukkaantunut vietiin heti sairaalaan, mutta mrs Suoma Kauppinen 43, joka oli kelkan ajurina, huomattiin kuolleeksi sairaalaan tuotua. Mrs Vieno Nenonen 43, kuoli samana iltana saamiinsa vammoihin. Mrs Suoma Kauppista jäi lähinnä kaipaamaan miehensä Bruno, äitinsä Lempi Linden, siskonsa mrs Irja Ahlgren, mrs Irma Aspegren ja veljensä Roy Linden, kaikki täällä Soossa.

Mrs Vieno Nenosta jäi lähinnä kaipaamaan hänen miehensä Paul, poikansa Erick, vanhempansa Linda ja Otto Hänninen, myös kaikki Soon asukkaita.

Kaupungin virkakunta antoi lausunnon, että yllämainitusta onnettomuudesta tullaan suorittamaan kuulustelut.

Kaikkiaan seitsemän vakavampaa ja useita pienempiä loukkaantumisia on tapahtunut joulunpyhien, neljän päivän aikana. Eräs Echo Bayn mies on vielä sairaalassa vakavassa tilassa, päähänsä saamistaan vammoista, kun hän moottorikelkka-kyytillä ollessaan, kelkan teltä pois mentyä, putosi ja löi päänsä aitapylvääseen.

Kaksoisonnettomuus tapaninpäivänä nostikin liikenneonnettomuuksissa kuolleiden lukumäärän 17:sta, Sault Ste. Marien kaupungin alueella ja Algoman piirissä 57:mään v. 1969. Kummatkin luvut ovat huomattavasti korkeammat edellisiin vuosiin verrattuna.

Toivotan kaikille lukijoille ja lehtipajaan Onnea Uudelle Vuodelle. — (H. A.)

— Siperiassa sijaitseva Baikaljärvi sisältää yksistään niin paljon vettä kuin Great Lakes yhteensä.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Talviset terveiset täältä ylämaista. Tätä kirjoittaessa, joulukuun 25 pnä vietämme täällä sitä ympäri maailman kuulua joulujuhlaa. Joulu-valmistelut kävivät täällä pohjoisessakin samaan hiljaiseen tahtiin kuin jokapäiväinen elämä yleensä. Mutta "businesta" tehtiin viimeisen parin viikon aikana melko vilkkaasti. Liikemiehet nostivat ja laskivat tavaroiden hintoja. Luvattiin velaksikin. Eikä tarvitse maksaa ennen kuin uuden vuoden puolella. Näin sopivaa aikaa täällä on eletty, eikä ole tarvittu edes takuumiehiä kuten ennen aikaan "vanhassa maassa".

Ilmojen puolesta täällä on saatu nauttia kauniista talvesta. Lun takin on ollut niin, ettei saanut puheenaihetta vihreästä joulusta. Pakkasta on ollut kymmenen astetta öiseen aikaan, mutta tämähän on meille ylämaissa asujille aivan luonnollinen seikka.

Tässä vuotuisessa joulutohinassa tulee ilmi kaikenlaista, joista ei juuri muulloin mainita. Täällä Porcupinen alueella on toiminut joku hyväntekeväisyyskomitea ja sen johtajana on ollut viimeiset parikymmentä vuotta erään tilintarkastusfirman työläinen, joka on ottanut hyväntekeväisyystyön sydämelleen. Järjestö on tunnettu Porcupine Santa Claus Fund-nimellä ja sen nimekkäimmäksi työläiseksi sanotaan mr Stan Fowleria. Jouluaattoiltana kuulin radiosta, että järjestö oli kerännyt yli $6,000, joilla varoilla ostettiin ruokatavaroita noin 550 puutteenalaiselle perheelle. Tarkoitus siis oli, että ainakin jouluna kaikkien tulisi syödä hyvin ja toivon, että tämä ajatus olisi voimassa kautta vuoden.

* * *

Poliisit varoittivat täällä kaikkia autoilijoita, mutta erikoisesti niitä, joilla on taipumusta "mököljyn" käyttöön. Eivät kehoittaneet kuitenkaan ketään raittiuteen, mutta varoittivat pysymään tieltä poissa humalaisena ollettaessa. Nyt on lakikin jo niin kova tässä kysymyksessä, että voi joutua tiilenpäitä lukemaan, puhumattakaan niistä raskaista rahallisista rangaistuksista.

* * *

Kauppaloiden hallinnot ovat koettaneet laatia jos jonkinlaisia sivulakeja moottorikelkkojen käyttäjiä varten. Mutta tuskin sitä on saatu aikaan mitään pätevia pykäliä, sillä nämä ajoneuvot lisääntyvät kuin haapamadot, jotka puolestaan ovat olleet joinakin kesinä suurena vaivana. Nämä madot ovat joinakin kesinä syöneet puista lehdet, tukkineet tiet ja aiheuttaneet kulkuvaikeuksia junillekin, mutta viime vuosina niitä ei ole tällä perukalla ollut, Moottorikelkat sen kuin vain lisääntyvät ja ovat toisinaan liikenteen haittana.

* * *

TUONEN SATOA

Joulun alusviikoilla kuolemakin korjasi osansa ja harvensi maanmiestemme rivistöä.

Ensiksi kuoli Porcupinen Villanimisessä hoitokodissa viimeiset pari vuotta asunut täällä hyvin tunnettu kansalaisemme Fred Niemi. Hän oli syntynyt Ikaalisissa ja oli kuollessaan 86 vuoden ikäinen. Fred oli tämän perukan ensimmäisiä suomalaisia, sillä hän saapui Porcupineen vuonna 1909. Hän työskenteli aikoinaan metsissä ja kaivoksissa sekä harrasti mineraalien etsintää. Fred Niemi kuului myös lehtemme Vapauden vakituiseen lukijakuntaan. Paikkakuntamme viettäessä 50-vuotisjuhlatilaisuuksiaan sai Fred Niemi esiraivaaja-asukkaille omistetun ansiomitalin.

Pohjoisten pitkäaikainen asukas ja tunnettu maanmiehemme metsä- ja kaivostyöläinen Väinö Laaksonen kuoli kodissaan. Hän oli syntynyt Ähtärissä ja oli kuollessaan vähän yli kuudenkymmenen. Väinö oli suorittanut raskaan päivätyön ja kuului jatkuvasti kuolemaansa asti lehtiemme Vapauden ja Liekin vakituiseen lukijakuntaan.

Juuri jouluaattona täällä saatettiin haudan lepoon paikkakuntamme suomalaisille hyvin tuttu vuokra-autoilija Oscar Henderson Hän oli kuollessaan 76 vuoden ikäinen. Lisäksi hän oli myös yksi paikkakuntamme esiraivaajista.

— H.

Soon kuulumisia

Sault Ste. Marie. — Joulu on nyt mennyt ohitse ja ilmatkin ovat täällä Soossa suotuisia, joten on sitä voitu vierailla ystävien ja sukulaisten luona.

Sen verran on ollut pakkasia, että järvet ovat jäätyneet niin paljon, jotta niille uskaltaa mennä narraamaan kaloja. Järvilohen pyyntikausi aukesikin tk. 1 päivänä, mutta niitä ei saa ottaa kuin kolme kappaletta kerralla. Lieneekin siis parasta ottaa vain niitä isompia.

* * *

Täällä Soossa vierailivat Wanupin näyttelijät esittämässä kolminäytöksisen huvinäytelmän "Munapuuro". Kyllä siinä oli munatkin puuron sekaan laitettaessa niin isoja, että ei niissä ollut moittimista.

Yleisö nautti täällä täysin siemauksin tämän näytelmän esityksestä ja kuultiin toivomuksia, että kun täällä käytäisiin esittämässä näytelmiä useamminkin. En rupea näytelmää arvostelemaan, sillä sehän on pääasia kun yleisö oli tyytyväistä.

★ ★ ★

Meidän Steelton haalimme oli vuokrattuna "vierasten" käyttöön uudenvuoden illaksi ja sen vuoksi pidettiinkin pyhien välillä "kemut", joissa sitten tuli juhlituksi joulut ja uudet vuodet.

Seuraava bingopeli-ilta meillä on haalillamme tammikuun 14 päivänä, alkaen kello 7.30 illalla.

* * *

Moottorikelkkoja tänne on alkanut ilmestymään oikein joukkomitassa. Kysyin eräältä niitä kauppaavalta henkilöltä, että kuinka monta hän on niitä myynyt kuluneen syksyn aikana ja vastaukseksi sain "noin kaksisataa". Eikä tämä henkilö ole ainoa, joka niitä täällä kauppittelee.

Hauskaa uutta vuotta. — S-nen.

"Nuorennettu Juoseppi"

Thunder Bay. — Nyt on siis Canadaan ilmestynyt uusi kaupunki ja tässä kaupungissa tapahtuu aivan "hirveitä" asioita, joista yleisö pääsee selville vierailemalla CSJ:n haalilla 316 Bay-kadulla, tammikuun 18 päivänä. Tulkaapa siis katsomaan kuinka vanhasta tehdään uusi.

Niin, tämä hassutus on täydellisesti erään "ihmetohtorin" syytä. Hänen vyyhtiinsä kietoutuu kaikki ne henkilöt, jotka yleisö tulee näkemään kolmiosaisessa näytelmässä, jonka nimi on "Nuorennettu Juoseppi". Tämä näytelmä on oikein täydellinen naurupilleri ja nyt jo näin etukäteen varoitetaan yleisöä, ettei se olisi liian varma itsestään.

Tässä yhteydessä voidaan myös vakuuttaa näyttelijäin taholta, että rahat takaisin ellei näytelmän esitys vedä suupieltä hymyyn.

Mainitsemme vielä kerran, että näytelmän esitys tapahtuu tammikuun 18 päivänä, alkaen kello 1.30 iltapäivällä. Sisäänpääsy on ainoastaan $1.25 henkilöltä. — Kautta pyhimysten, **Ihmetohtori.**

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

TRIOLA LP ÄÄNILEVYJÄ

(PITKÄSOITTOLEVYJÄ)

TRIOLA TLP 301 — TAPIO RAUTAVAARA LAULAA

Yölinjalla	Exodus
Ensimmäisenä iltana	Kylmää vettä
Vain merimies voi tietää	Viisi veljestä
Juokse sinä humma	Kohti Alaskaa
Isoisän olkihattu	Lentäjän valssi
Sininen uni	Kun ei niin ei

TRIOLA TLP 306 — TAPIO RAUTAVAARA LAULAA

Lauantai ehtoo	Johnny, mua muistathan
Kaleeriorja	Merenkyntäjä Mikko Anderson
Toverukset	Kukkakaupan ulkopuolella
Seppä Samulin portti	Maan ja meren vanki
Kun tuulee, kun vinkuu	Kerttu odottaa kaukana
Muistatko	Pikku Tellervo

TRIOLA TLP 303 — JORMA JUSELIUS
soittaa hanurilla valsseja ja tangoja

VALSSEJA:	TANGOJA:
Kukkia Salzburgista	Kultaiset korvarenkaat
Mustalaisvalssi	Amargura
Elämä juoksuhaudoissa	Granada
Muistoja Karpaateilta	Uno (Yksin)
Aarholma valssi	Houkutus
Sinulle kuuluu lempeni	Sinitaivas

TRIOLA TLP 302 — NYT JOULU ON —
Joululauluja laulaa: Mauno Kuusisto, Tapio Rautavaara, Kalevi Korpi, Sakari Hotti ja lapsikuoro sekä tyttöterisetti

Jouluvirsi	Sylvian joululaulu
Kuusen juhlahetki	Varpunen jouluaamuna
Markun jouluaamu	Talvi ilta
Koska meillä on joulu	Arkihuolesi kaikki heitä
Piiri pieni pyörii	Joulupuu on rakennettu
Tontut ja keijut	Kulkuset
Joulukirkkoon	Kun joulu on
Joulukellot	Joulu
Jouluyö juhlayö	Tonttujen jouluyö

TRIOLA LP 304 — OLAVI VIRTA — tangoaarteita

Mustasukkaisuutta	Sinitaivas
Victoria Regia	Yön kulkija
Taikatango	Itämaista rakkautta
Tango Bolero	Unelmatango
La Cumparsita	Tango Desire
Liekki	Romanialainen kitara

TRIOLA LP 305 — OLAVI VIRTA — iskelmäaarteita

Kuolleet lehdet	Kaunein iltamme
Preerian kultainen ruusu	Kenpä tietäis sen
Sateenkaaren tuolla puolen	Polka varjoiselta kujalta
Tiikerihai	Sikermä "mustalaisruhtinatar"
Volgan rannalla	Rakkautta ei se ollut
Billy Boy	Kaksi ruusua

HINTA $6.00

ynnä 5% myyntivero Ontariossa

Postitse lähetettynä Ontariossa lisättävä postikulut 40 senttiä yhdestä kolmeen levyyn ja muihin maakuntiin 45 senttiä yhdestä kolmeen levyyn.

— TILATKAA OSOITTEELLA: —

Vapaus Publishing Company Ltd.

P.O. Box 69

102 Elm Street West Sudbury, Ontario

OLKAAMME OPTIMISTEJA

Kulunut vuosi ei todellakaan ole antanut aihetta optimismiin, mitä tulee rauhantilan saavuttamiseen ja vakiinnuttamiseen maailmassa. Sodat raivoavat edelleen Vietnamissa ja lähi-idässä sekä pienemmässä mittakaavassa muualla maailmassa. Imperialismin aggressiivinen toiminta on toisaalta tiivistänyt myös rauhanliikkeen rivejä. Tämä todettiin äsken Khartumissa (Sudanin pääkaupungissa) pidetyssä Maailman rauhanneuvoston puhemiehistön kokouksessa.

Maailman rauhanneuvoston toimesta järjestetään ensi vuonna uusi kansainvälinen Vietnam-konferenssi, solidaarisuusmielenosoituksia arabikansoille sekä Euroopan turvallisuuspyrkimyksiä ja kansallisia vapautusliikkeitä tukevia mielenosoituksia. Rauhanliikkeelle voi vain toivoa entistä laajempaa kannatusta kun siirrymme uudelle kymmenluvulle.

Aseidenriisunnan vuosikymmeneksi julisti YK:n yleiskokous alkavan 1970-luvun. Päätöslauselma tietysti jää vain paperille ellei sen taakse saada kansoja ja hallituksia. Ennen kaikkea tarvitaan suurvaltojen toimintaa. YK:n yleiskokous kehoittikin Yhdysvaltoja ja Neuvostoliittoa lopettamaan uusien strategisten aseiden kokeilun Kuvaavaa on, että kukaan ei äänestänyt päätöslauselmaa vastaan, mutta 27 maata pidättyi, niiden mukana myös mainitut suurvallat.

Talousarviot on vahvistettu useissa sosialistisissa maissa. Neuvostoliiton budjettia luonnehditaan rauhan budjetiksi. Siinä todellakin puolustusmenot ovat lisääntyneet kaikkein vähiten, vain alle yhden prosentin ja kaikkiaan käytetään budjetista sotilastarkoituksiin 12,4 pros. Kulttuuri- ja sosiaalimenoihin sen sijaan varataan 38 pros. budjettimenoista Samanlainen on suuntaus muidenkin sosialististen maiden budjeteissa. Se osoittaa sosialistisen leirin asettavan rauhanomaisen työn etusijalle, vaikka sosialismin viholliset yrittävät väittää päinvastaista.

Euroopassa on Saksan demokraattisen tasavallan valtioneuvoston puheenjohtaja Walter Ulbrisht antanut positiivista keskustelun aihetta ehdottamalla Saksan liittotasavallalle kahden Saksan välistä sopimusta tasa-arvoisten suhteiden solmimisesta. Jos DDR:n ehdotus saa vastakaikua Bonnissa edes sen verran, että syntyy keskusteluja, niin sekin jo merkitsee Saksan kysymyksen liikkumista pois kuolleesta pisteestä. Saksojen kysymyksen selvittäminen on tietysti Euroopan turvallisuusongelman avainkysymyksiä.

Olen koonnut tähän muutamia asioita, joiden avulla haluan osoittaa, että eri puolilla maailmaa käytävistä sodista tai kytevistä sotapesäkkeistä huolimatta on vahvaa virtausta myös rauhan vakiinnuttamiseksi maailmaan. Toivottavasti alkavan 1970-luvun karu todellisuus ei karista meiltä sitä uskoa, että 1960-lukua hallinneet Vietnamin sota ja lähi-idän selkkaus saadaan oikeudenmukaiseen päätökseen, vapautensa puolesta taistelevien kansojen voittoon. Olkaamme optimisteja.

Paavo Ruonaniemi

Berliinin poliisit olivat kiireissään

Berliini. — Länsi-Berliinin poliisivoimat ja palokunnat olivat kiireisessä toiminnassa berliiniläisten ottaessa vastaan uutta vuotta.

Eräs poliisien puhemies sanoi kaupungissa tapahtuneen uuden vuoden yönä 285 palohälytystä ja poliisien saaneen 749 avunantokutsua sekä pidättäneen 52 henkilöä ja lopettaneen 180 tappelua.

— Ankerias on ainoa kalalaji, joka elää koko aikuisen ikänsä makeassa vedessä ja palaa mereen kutemaan.

* * *

— Canadassa tiedetään olevan yli 50,000 lajia hyönteisiä.

KIITOS

Veljemme KUNTO KORHOSEN kuoleman johdosta haluamme täten sydämellisesti kiittää kaikkia jotka tavalla tai toisella osallistuivat suruumme.

Kiitos kantajille ja pastori Pedenille hautaustoimituksesta.

Veljet:
Matti, Tarmo, Rento ja Into
Sisko: Unelma perheineen
Thunder Bay Ontario

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Alex O. Alexson Suomen ruotsalainen, entinen Port Arthurin asukas ja metsätyöläinen, löydettiin omassa pihassa olevasta saunasta kuolleena jouluk. 23 p. Hän oli saapunut kotiinsa edellisenä päivänä ja tuntemattomasta syystä jäi saunaan mistä hänen jäätynyt ruumiinsa löydettiin. Hän saapui Ruotsista Canadaan 40 vuotta sitten ja oli kuollessaan 65 vuotias.

Hänen siskonsa saapui hautajaisia järjestämään, mutta veljet ovat kotimaassa. Hautaus tapahtui Sargent & Son hautaustoimiston välityksellä Riverside hautausmaahan.

* * *

Ontarion ylioikeuden tuomarin istunnossa Port Arthurissa käsiteltiin 10 siviilijuttua. Van Natto, y.m. voittivat korvausta $3,400.00 Bryan Landgartilta, Michael Moroz sai korvausta $4,350.00 Dino Mihonilta, William Tarkka y.m. saivat korvausta $12,347.52 loukkaantumisesta Rudolf Semidtilta, Edward Palahnuk y.m. saivat $12,837.70 korvausta Stanley Bochdziewitcilta, Laura Korkola sai korvausta $14,937.00 Bruce Strinholmilta tapaturmasta jossa aiheutui kuolema. Marianna Hobbs, y.m. saivat $1,800.00 korvausta Helga Aaltolta. Greary Hill, y.m. saivat $6,436.25 Nipigon—Red Rock koululautakunnalta korvauksena henkilöllisestä loukkaantumisesta. Kolme juttua hyljättiin aiheettomana ilman kuluja.

* * *

Elokuvia Vietnamin historian totuuksista, Yhdysvaltain hyökkäyssodasta ja erikoisesti paljastuksista siviiliväestön murhaamisesta Yhdysvaltain sotavoimien taholta, näytetään Finnish haalilla sunnuntaina, tammikuun 4 pnä, alkaen klo 1.30 iltapäivällä. Tervetuloa jokainen. — ATH

PELASTAVAA EVANKELIUMIA
julistetaan jatkuvasti
SIION RUKOUSHUONEELLA
328 East Hastings Street
Vancouver, B.C.
Sunnuntaisin kello 7 ja lauantaisin kello 7.30 illalla
Sanan julistajana toimii veli. T. KOIVISTO
Tervetuloa etsimään pelastusta!

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

SUDBURYN UUTISIA

MAIDON HINTA NOUSEE TAAS

Sudburyn alueella korotettiin tammikuun 1 päivästä 1970 lähtien kotiin ajetun maidon hintaa yhdellä sentillä jokaista kvarttia kohti.

Sudburyn maidonjakajien yhdistyksen presidentti Art Bouchard antoi tämän maidon hinnankorotusta koskevan ilmoituksen keskiviikkona, syyttäen työläisten palkankorotuksia sen aiheuttajaksi.

Maitokvartin hinta tulee siis olemaan 39 senttiä. Nämä uudet hinnat koskevat kaikkia Sudburyn ja Copper Cliffin maidonkäyttäjiä. Tämä oli jo kahdeksas maidon hinnankorotus viimeisen 7 vuoden aikana ja toinen 15 kuukauden kuluessa.

KUOLEMANSYYNTUTKIMUS

Tri R. M. Mitchell on määrännyt suoritettavaksi tammikuun 7 päivänä kuolemansyyntutkimuksen Clarabellen no. 2 avokaivoksella äskettäin tapahtuneen kuolemaan johtaneen onnettomuuden johdosta.

Montague-kadulla asunut 59-Raoul Sauve sai surmansa viime viikon perjantaina. Eräiden henkilöiden väitettiin sanoneen, että mr Sauve sai kohtauksen ja putosi tellingeiltä ollessaan irroittamassa mahdollisesti löysässä olleita malminkappaleita. Mutta myöhemmin suoritettu ruumiinavaus osoitti hänen kuolleen ruhjevammojen johdosta.

PANKKIROSVO EDELLEEN KATEISSA

Eräs toistaiseksi tunnistamaton mies ryösti viime tiistaiaamuna Ontario ja Regent-katujen kulmauksessa sijaitsevasta Montrealin pankista arviolta $4,000 sen jälkeen kun hän oli määrännyt pankin henkilökunnan ja pankissa olleet asiakkaat makaamaan lattialle.

Pistoolia aseenaan käyttäneellä rosvolla sanottiin olleen auton paikalta paetessaan ja pankissa sisällä ollessaan hänen sanottiin pitäneen erästä 8-vuotiasta poikaa suojanaan.

Sudburyn kaupungin poliisit ja maakuntapoliisit poistivat kaupunkia ympäröineet tie-esteet aikaisin keskiviikkona sen jälkeen kun pankkirosvoa ei oltu saatu kiinni, mutta tutkimukset rosvon kiinnisaamiseksi jatkuvat edelleen.

KAHDESTA RYÖSTÖSTÄ 50 SENTIN SAALIS

Hillsboro-kadulla asunutta 17-vuotiasta Paul Pearcea vastaan on nostettu kaksi syytöstä väkivaltaisesta ryöstöstä.

Hänet sanotaan pidätetyn sen jälkeen kun poliisit ovat suorittaneet viimeisten kuukausien aikana Elgin-kadun alikäytävällä tapahtuneista samantapaisista ryöstöistä tutkimuksia.

Nuorukaista vastaan nostettiin syytteet alikäytävän läheisyydessä joulukuun 15 ja 16 päivänä tapahtuneista ryöstöistä, joissa sanotaan olleen uhreina kaksi vanhempaa miestä. Yhdeltä sanotaan ryöstetyn 50 senttiä ja toiselta ei ollut mukanaan rahaa lainkaan ryöstön tapahtuessa.

WATERSIN VALTUUSTON UUSI TALO AVATTIIN

Waters-kunnan kunnallistyöläiset työskentelevät nyt uudessa valtuustotalossa maantien no. 17 ja Black Lake-tien kulmauksessa. Kunnanvaltuuston ensimmäinen kokous pidetään tässä uudessa huoneustossa tammikuun 7 pnä.

Tämä $58,000 hintainen uusi talo käsittää kunnallisviraston ja uuden palokunnan käytössä olevan hallin. Osa palokunnan kalustosta on muutettu nyt jo uuteen halliin, mutta osa kalustosta on edelleen entisessä huoneustossa.

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kuoron, näyttämön ja johtokunnan edustajain yhteinen kokous on Finnish haalilla tiistaina, tammikuun 6 pnä kello 7.30 illalla.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
ÖLJYPOLTTIMOITA
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Uusia ja käytettyjä
RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA
säästöhinnalla!
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros.
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury
LIMITED

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Sudburylaisilta yhteinen muisto esiraivaajille

Sudburylaiset juhlivat tammikuun 10 pv. 1970, jolloin Laurentian yliopistolle tullaan virallisesti luovuttamaan maalaus, joka on hankittu kaikkien Sudburyn suomalaisten yhteisesti Canadan 100-vuotisjuhlien kunniaksi järjestämän Suomi-viikon tuloilla.

Maalaus, joka on sisäkuva suuresta heinäladosta tai tallista parvineen, on Ivan Wheale nimisen sudburylaisen taiteilijan tekemä. Hän ei tosin ole suomalainen, mutta tuli tunnetuksi mm. vanhoja farmirakennuksia esittävillä maalauksillaan, joista monenkin mallina lienee ollut suomalaisen uudisasukkaan aikoinaan tekemä rakennus.

Meidän suomalaisten suureksi iloksi on Laurentian yliopisto suostunut lahjamme vastaanottamaan ja kiitollisina sen yliopistolle luovutammekin, onhan yliopisto jatkuvasti tukenut meitä kaikissa kulttuuripyrinnöissämme. Great Hallin seinällä riippuen se on aina muistuttamassa meitä kuten muitakin sudburylaisia Sudburyn seudun suomalaisista esiraivaajista.

Maalauksen virallinen luovutustilaisuus on lauantaina, tammikuun 10 pv. klo 8 illalla Great Hallissa. Tilaisuutta edeltää lyhyt kunnia- ja kutsuvieraiden vastaanotto. Luovutustilaisuuden jälkeen on tanssia ja musiikista huolehtii Leo Niemen yhtye. Lippuja on saatavissa kaikista suomalaisista liikkeistä $2.50 kappale. Odotamme ulkopaikkaisiakin vieraita ja toivomme sudburylaisten saapuvan suurin joukoin.

M. P.

ÖLJY MÄÄRÄÄ USAn POLITIIKAN L-IDÄSSÄ

New York. — Amerikkalaiset öljy-yhtiöt ovat sijoittaneet lähi-idän öljyteollisuuteen noin 2,8 miljardia dollaria. Yhdysvaltain suurimpiin pankkeihin siirretään vuosittain yli 1.7 miljardia dollaria puhdasta voittoa, jonka amerikkalaiset yhtiöt ovat keränneet lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maissa. Luvut käyvät selville amerikkalaisen "Lähi-idän instituutin" hiljattain julkaisemasta tutkielmasta, josta selviää myös syy USA:n monopolipiirien kiinnostukseen asemiensa säilyttämiseen lähi-idässä.

Otsikolla 'Amerikkalaiset edut lähi-idässä' julkaistussa tutkielmassa todetaan Yhdysvalloilla olevan tällä alueella myös poliittisen pitkäaikaisen säilyttämisen ja strategisia etuja, jotka vaativat "amerikkalaisen läsnäolon" säilyttämistä. Tutkielman tekijät yrittävät pestä puhtaaksi USA:n harjoittaman politiikan, joka tähtää Israelin hyökkäyspolitiikan innostamiseen, ja esittää Washingtonin lähi-idän rauhan puoluestajaksi. Teoksessa esitetyt numerot ja tosiasiat kertovat kuitenkin aivan päinvastaista.

Lähi-idän öljy, josta huomattavan osan tuottavat juuri amerikkalaiset yhtiöt, tyydyttää nykyään yli 40 prosenttia koko kapitalistisen maailman öljyntarpeesta ja tuo Yhdysvalloille valtaisia voittoja. Kaiken lisäksi öljyä tarvitsevat — tutkielman sanojen mukaan — "amerikkalaiset asevoimat Länsi-Euroopassa Etelä-Vietnamiin". Tämän lisäksi Yhdysvaltain omien öljyvarastojen ehtyminen saattaa tehdä lähi-idän ja Pohjois-Afrikan öljyn tulevaisuudessa entista tarpeellisemmaksi myös Yhdysvalloille itselleen.

Tutkielmassa todetaan edelleen surulla, että Pentagonin yritykset lähi-idän puolustamisesta sotilaalliseksi tukikohdaksi ovat kärsineet haaksirikon. Yhdysvallat ei liioin ole onnistunut säilyttämään hyviä suhteita arabeihin, ja siksi Yhdysvaltain läsnäolo useissa lähi-idän maissa on joutunut uhatuksi.

Yrittäessään näissä oloissa luoda esteitä arabimaiden kansallisten liikkeiden tielle ja jarruttaa edistyksellisten arabimaiden taloudellista kehitystä Yhdysvallat on asettanut toivonsa Israelin koilijoihin. Tutkielmassa todetaankin edelleen, että Yhdysvaltain hallitus noudattaa Israelin suhteen "tuki- ja suojelupolitiikkaa" ja että USA:n "sionistipiirit ovat lahjoittaneet epävirallisesti Israeliin satoja miljoonia dollareita".

Tuomari syytteeseen

New Orleans. — Clay Shawn oikeuskuulustelun aikana tuomarina toiminutta Edward Haggerty Jr. vastaan nostettiin keskiviikkona syytteet haureuteen "johdattamisesta", epäsiveiden elokuvien esittämisestä ja vangitsemisen vastustamisesta. Syytteet nostettiin sen jälkeen kun poliisit suorittivat ratsian eräässä New Orleansin motellissa joulukuun 17 päivänä, pidättäen Haggertyn lisäksi 10 muuta miestä ja 3 naista.

Shaw oli syytettynä salavehkeilystä presidentti John Kennedyn murhaamiseksi ja hänet vapautettiin syytöksestä.

Syntyväisyys lisääntynyt

Winnipeg. — Vuonna 1966 laskua osoittanut syntyväisyyden määrä nousi vuoden 1969 aikana jo toisena peräkkäisenä vuotena Manitoban maakunnassa. Viime vuoden aikana maakunnassa syntyi 17,129 lasta ja edellisenä vuotena 16,886. Vuonna 1967 syntyi 16,631 lasta Manitobassa.

SUDBURYN SIION SEURAKUNTA
1843 PARIS ST.
KOKOUKSET:
Sunn. kello 10 ap. ja klo 7. ip.
Pyhäkoulu sunn. klo 10 ap.
Torstaisin klo 7.30 ip.
Perj. Nuoret klo 7.30 ip.
TERVETULOA!
Matti Hämäläinen, pastori, puhelin 674-6583.

Kadar rinnasti tapahtumia Unkarissa ja T-slovakiassa

Praha. — Sosialistiset maat ottavat huomioon Euroopassa vallitsevan reaalisen tilanteen ja pyrkivät vakaviin neuvotteluihin, sellaisiin päätöksiin ja sellaiseen turvallisuusjärjestelmään, joka sopisi kaikille Euroopan valtioille, lausui Unkarin sosialistisen työväenpuolueen ensimmäinen sihteeri Janos Kadar Prahassa järjestetyssä lehdistötilaisuudessa.

Hän totesi edelleen Moskovan kommunististen ja työväenpuolueiden kansainvälisen neuvottelukokouksen olleen tärkeä tapahtuma kansainvälisen liikkeen elämässä ja sen yhtenäisyyden lujittamisessa.

Janos Kadar sanoi, että Unkarin tapahtumat vuonna 1956 ja Tshekkoslovakian tapahtumat 1968 muistuttivat paljon toisiaan. Ne vahvistivat vakuuttavasti oikeaksi sen Leninin esittämän ajatuksen, että porvaristo ei aio luopua taistelusta tultuaan syrjäytetyksi vallasta. Kun sosialismin rakennustyön kuluessa tapahtuu virheitä, joiden vaikutuksesta kommunistisen puolueen asema heikkenee, erilaiset taantumukselliset ainekset siirtyvät hyökkäykseen kumotakseen työväen vallan. On selvä, että nämä yritykset saattavat tapahtua erilaisissa muodoissa.

Unkarin tapahtumien traagisena piirteenä oli se, että revisionistien aikaansaama ideologinen kaaos antoi luokkavihollisellle laajat mahdollisuudet käyttää hyväkseen omiin päämääriinsä harhaanjohdettuja ihmisiä ja mobilisoida heidät taisteluun kansantasavaltaa vastaan.

Kadar korosti edelleen, että Unkarin kansa on menestyksellisesti voittanut vaarallisen tilanteen ja kulkee nyt vakaasti sosialismin tiellä.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura) Suomi-Seura järjestää 30 edestakaista Atlantin ylilentoa

Kotimaiset lentoyhtiöt Finnair ja Kar-Air tulevat vuonna 1970 lentämään 22 edestakaista lentoa Atlantin yli Suomi-Seuran tilauslentoina. Lentoja koskevat sopimukset allekirjoitettiin 16. joulukuuta Finnairin pääkonttorissa Helsingissä. Tilauslentojen kauppasumma on yli 2,6 miljoonaa markkaa. Finnairin puolesta allekirjoitti lentosopimukset johtaja Risto Ojanen, Kar-Airin puolesta toim. joht. Tuomas Karhumäki ja Suomi-Seuran puolesta toiminnanjohtaja Tauri Aaltio.

Toiminnanjohtaja Aaltio kertoo, että Suomi-Seura järjestää ensi vuonna yhteensä 30 edestakaista Atlantin ylityslentoa. Lennot ovat sukulaisvierailumatkoja, joilla Amerikan ja Kanadan suomalaiset tulevat Suomeen tapaamaan täällä asuvia sukulaisiaan ja joilla Suomesta käsin käydään tapaamassa Amerikan sukulaisia.

Tilauslentoja Suomeen järjestävät myös monet Amerikan ja Kanadan suomalaisten järjestöt. Myös nämä käyttävät mahdollisuuksien mukaan suomalaista lentokalustoa. Suomi-Seurassa tehdyn tutkimuksen mukaan vahvistivat viime kesänä kotimaan vierailulla käyneet Amerikan ja Kanadan suomalaiset maamme valuuttavarantoa n. 2,6 miljoonalla dollarilla eli 10 miljoonalla markalla. Ensi kesänä yli 3,000 Suomi-Seuran jäsentä käyttää hyväkseen tilauslentoja vieraillakseen sukulaistensa luona Suomessa tai Yhdysvalloissa ja Kanadassa.

Metallimiehet siirtyvät Ruotsiin

Ruotsin työvoimaviranomaisten antamien tietojen mukaan naapurimaamme metalliteollisuudessa oli vuoden 1968 tammikuussa noin 18,500 suomalaista työntekijää. Tämän vuoden heinäkuuhun mennessä oli suomalaisten metallialan työntekijäin määrä kasvanut Ruotsissa 23,500:een. Lokakuussa oli tietojen mukaan Ruotsissa lähes 26,500 suomalaista metallityöntekijää. Tämän vuoden heinäkuun ja lokakuun välisenä aikana siirtyi Ruotsiin 5,000 suomalaista metallityöntekijää. Samaan aikaan on Suomen metalliteollisuudessa puutetta ammattitaitoisista työntekijöistä. Metalliteollisuudessa on tälläkin hetkellä avoimia työpaikkoja enemmän kuin työttömiä työntekijöitä. (HS)

* * *

Raittiiden määrä ei ole laskenut 20 vuodessa

Uusimman alkoholin kulutustutkimuksen mukaan 33 prosenttia naisista ja 7 prosenttia miehistä ei ole eläessään maistanut alkoholia. Nämä luvut ovat hämmästyttävän lähellä vuoden 1946 galluptutkimuksen tuloksia; kuluneiden kahden vuosikymmenen aikana ei täysraittiiden määrässä ole tapahtunut ainakaan näkyvää laskua Suomessa.

Kaksi kuoli yhdestä luodista

Vancouver. — Eräs sudburylainen nuorukainen on syytettynä kahdesta eri miestaposta ampumisen seurauksena joka tapahtui erään hotellin edustalla aikaisin uudenvuoden päivänä.

Gerald Joseph Lanteigne, 18, on syytettynä 22-vuotiaan vancouverilaisen Roman Wledzimierz Jerzy Grzebieluch'in ja toisen, luultavasti calgarylaisen 22-vuotiaan miehen kuolemasta.

Poliisit sanoivat että calgarylainen mies, jonka nimeä ei ole julkaistu, aikoi ottaa kiinni .30-06 kiväärista, joka pisti ulos autosta jolla Lanteigne ja Grzebieluch ajoivat hotellin edustalle. Vain yksi laukaus kaikui ilmassa.

Galgarylainen mies sai surmansa ja kuulan siru tappoi Grzebieluchin myöskin.

Poliisit sanoivat, että tämä calgarylainen mies oli aikaisemmin ollut väittelyssä Lanteignen ja Grzebieluchin ystävän kanssa.

Son My-kylän jutusta toinen oikeudenkäynti

Washington. — USA:n armeija tiedoitti keskiviikkona, että se tulee syyttämään kersantti David Mitchelliä pahoinpitelystä 30 siviilihenkilön murha-aikeissa Son My-kylän verilöylyn johdosta. Jos kersantti havaitaan syylliseksi, hänet voidaan tuomita korkeintaan 20 vuodeksi pakkotyöhön.

Lähes 700 kuoli

Lontoo. — Eilen (torstai) iltana tiedoitettiin, että lähes 700 henkilöä kuoli eri puolilla Englantia raivoavan influenssaepidemian seurauksena joulukuun 26 päivänä päättyneen viikon aikana.

Terveysministeriö tiedoitti, että viime vuoden vastaavana aikana kuoli flunssaan ainoastaan 21 henkilöä.

VIETNAMIN FNL YHDEKSÄN VUOTTA

Äskettäin tuli kuluneeksi 9 vuotta Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman perustamisesta.

FNL:n nimeen liittyvät erottamattomasti suuret sotilaalliset voitot, syvälle luotaavat yhteiskunnalliset ja taloudelliset uudistukset, joita on toteutettu vapautetuilla alueilla, sekä Etelä-Vietnamin isänmaallisten voimien kiinteä yhteistoiminta.

Kaikki rehelliset ihmiset maan päällä ihailevat Etelä-Vietnamin kansan käymää kamppailua. Ho Tshi Minhin testamenttia seuraten se saavuttaa yhä uusia voittoja taistelukentillä sekä politiikan ja diplomatian aloilla.

FNL:n perustamispäivää vietetään kaikissa maanosissa kansainvälisenä Vietnamin solidaarisuuspäivänä. Rauhantahtoisten voimien toiminta Vietnamin sodan lopettamiseksi on aktiivinen panos Vietnamin kansan voitokkaaseen kamppailuun.

Etelä-Vietnamin patrioottien suuri sotilaallinen ja poliittinen menestyminen on ilmennyt erityisen selvästi kuluneena vuonna. Väliaikaisen vallankumoushallituksen muodostaminen oli historiallisesti todella merkittävä tapahtuma. Se merkitsi uutta virstanpylvästä Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusliikkeen kehityksessä.

FNL:n esittämä ja väliaikaisen vallankumoushalituksen tukema 10 kohdan ohjelma on reaalinen ja järkevä perusta todella rauhanomaiselle ratkaisulle Vietnamissa. Sen tärkeimpänä kohtana on Yhdysvaltain ja sen liittolaisten joukkojen poistaminen Etelä-Vietnamista sekä kokoomushallituksen muodostaminen. Vietnamin kansan oikeudet huomioon ottava sekä maailmanrauhan etujen mukainen ohjelma voisi taata Pariisin neuvottelujen pikaisen edistymisen. Yhdysvallat on kuitenkin itse asiassa saartanut neuvottelut, saattanut ne umpikujaan ja pyrkii alentamaan neuvottelujen tasoa. Presidentti Nixonin äskettäinen puhe sekä muiden amerikkalaisten antamat lausunnot osoittavat, että Washington pitää Vietnamissa parempana sotilaallisia keinoja.

Sodan 'vietnamilaistamisen" tarkoituksena on itse asiassa hyökkäysten pitkittäminen, Etelä-Vietnamin miehittämisen jatkaminen sekä Saigonin hallituksen tukeminen ja Vietnamin kahtiajakautunen.

Nämä suunnitelmat on kuitenkin tuomittu epäonnistumaan. Vietnamin kansan lujuus ja sankaruus ja sen vakuuttuneisuus asiansa oikeutuksesta ovat osoittautuneet hyökkääjän valtavaa sotilaskoneistoa voimakkaammaksi. — Vietnamin sota, joka aloitettiin kommunismin vastaisena ristiretkenä, on muuttunut Amerikan kansalliseksi häpeäksi, kirjoitti hiljattain Toronto Daily Star.

Taistelevan Vietnamin menestystä ei voi erottaa Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden antamasta avusta. Äskettäisessä puolue- ja valtiojohtajien kokouksessa Moskovassa todettiin, että Vietnamia tuetaan vastaisuudessa kaikin tavoin niin kauan kun sota loppuu.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Maksi on vaarallinen ja mini tekee hajamieliseksi

Nuoret pitävät vaihtelevasta muodista, niinpä he ovat hyväksyneet maksinkin. Mutta New Yorkin kotien turvallisuusneuvoston johtaja Marjorie May varoittaa maksin käyttäjiä seuraavista seikoista:

Maksi voi olla käyttäjälleen kompastukseksi portaissa ja katukäytävillä. Lattiaan asti ulottuva hame on vaarana liukuportaissa, hississä, linja-autossa ja kierto-ovissa. Maksi voi olla lattioiden pyyhkijä, jos sen käyttäjä ei muista nostaa helmaansa kävellessään.

Tämän päivän nainen ei ole vielä oppinut kävelemään luontevasti pitkä takki päällään, sanoo miss May. Maksi vaatii naisellisia ja sipsuttavia askeleita ja hitaampaa kulkua. Kun paksusta kankaasta tehty pitkä ja painava vaate lyö likaisena nilkkoihin sateisella ja lumisella ilmalla, se ei ole yksistään epämiellyttävää, vaan alentaa muodin mukaan pukeutuneen ulkonäköä.

Muutamat newyorkilaiset tavaratalot ovat jo laittaneet hissien ja portaiden läheisyyteen varoitustauluja, joissa kehoitetaan maksitakin käyttäjiä nostamaan helmojaan turvallisuussyistä. Maksi on havaittu vaaralliseksi Lontoossa, New Yorkissa ja Torontossa.

Esimerkiksi Lontoon Kuninkaallisen Automobiiliklubin taholta on annettu varoituksia, että autoa ajaessa ei saisi käyttää maksipituutta olevia vaatteita. Tämä varoitus on kyllä tullut hiukan liian myöhään, sillä pitkä muoti on jo saanut kannattajia. Kaikesta huolimatta Lontoossa on ainakin tämä talvi omistettu maksipituudelle niin vesi- kuin lumisateessakin. Vaikka mini onkin vielä korkeassa kurssissa joidenkin nuorten keskuudessa, silti tuhannet tytöt ovat seuranneet pitempää muotia.

Mini muoti on vieläkin vaarallisempi, se saattaa ihmiset hajamielisiksi, sanoi eräs asiantuntija kun oli puhe maksin vaarallisuudesta.

Verkkosukissa talvellakin

Etenkin nuoret pitävät verkkosukista, mutta ne ovat kylmät talvella. Seuraava neuvo on annettu asian parantamiseksi.

Tämä yhdistelmä sopii yhtä hyvin kouluun kuin juhliinkin. Alimmaisina käytetään haluttuja verkkosukkia ja niiden päälle vedetään ohuet sukkahousut. Verkkosukat tulevat tehokkaasti näkyviin ohuen sukan läpi ja tasoittavat ihon värin kauniisti. Ja ennen kaikkea pinta on sileä eikä tartu joka paikkaan, kuten pelkän verkkosukan verhoaman säären tavallisesti käy. Sukkahousun alla verkkosukat pysyvät hyvin paikallaan. Kylmän tuulen puhaltaessa tällaiset sukat ovat lämpimämmät kuin pelkät verkkosukat, joiden joka silmästä paljas iho paistaa.

Teflon pannu

Jos Teflon-aineinen paistinpannu on menettänyt alkuperäisen tasaisen pintansa ja ruoka tarttuu siihen kiinni, neuvotaan koettamaan seuraavaa keinoa pannun kuntoon saamiseksi:

Pannussa keitetään 5—10 min. sekoitusta, jossa on kupillinen vettä, kaksi ruokalusikallista leivinsoodaa sekä puoli kupillista juoksevaa pyykinpesussa käytettävää valkaisuainetta (liquid laundry bleach). Pannu pestään sitten saippuavaahdolla (suds) ja virutetaan hyvin puhtaalla vedellä. Ennen pannun käyttöä se pyyhitään sisältä salaattiöljyllä eli ruokaöljyllä.

Aloittivat uuden vuoden sellissä

Toronto. — Kaupungin poliisi tiedoitti, että 27 autoilijaa aloitti vuoden 1970 poliisiselleissä eri puolilla kaupunkia.

Näitä autoilijoita vastaan oli nostettu uuden vuoden illan järjestetyissä ratsioissa syytökset alkoholin vaikutuksen alaisena autolla ajamisesta tai siitä, että heidän veressään oli hengityskokeen perusteella havaittu olleen enemmän kuin .08 promillia alkoholia.

SAIRAALISTALLA

Kuten on tiedoitettu, Niko Piispanen, Beaver Lakelta, on Sudbury General sairaalassa, huoneessa No 694. Toivottavasti ystävät voivat käydä katsomassa häntä ja viedä myös luettavaa potilaalle.

TILATKAA VAPAUS!

LAURENTIAN YLIOPISTOLLE
SUDBURYN SEUDUN SUOMALAISTEN
ESIRAIVAAJIEN MUISTOKSI
lahjoitetun maalauksen virallinen luovutustilaisuus ja tanssit
Yliopiston Great Hall:issa lauantaina, tammikuun 10 päivänä
klo 8 ip.
Lippuja saatavissa kaikista suomalaisista liikkeistä $2.50 kpl.
SOITTAA LEO NIEMEN YHTYE

"TASKUKALENTERI 1970"

128 SIVUA — HINTA $1.00 (Sisältyen vero)

SISÄLTÖLUETTELO:

Kalenteriosasto, käsittäen nimipäivät, merkkipäivät ja muistiinpanosivut

Medicare
Liittovaltio maksaa toisen puolen. Ontariossa maan kallein medicare. Mitä medicare antaa ja mitä se ei anna. Vertailu muiden maakuntien medicareen.

Metristen mittojen vertailu

Työttömyysvakuutuksen ehdot ja edut
Työttömyysvakuutuksen anominen. Saantiehdot. Vakuutusmaksujen periminen. Työttömyysvakuutuksen etuisuudet. Työttömyysvakuutuksen eväys. Kausivakuutus. Tärkeätä.

Suomen edustus Canadassa
Suurlähetystö
Konsulit ja varakonsulit

Lämpömittarit
Lämpömittarien vertailu

Maailman suurimmat kaupungit

Canadan suurimmat kaupungit

Canadan juhlapäiviä

Ongelmana huumausaineiden väärinkäyttö

Sydämen toiminta

Hankkikaa itsellenne tämä käytännöllinen taskukirja "TASKUKALENTERI 1970". Siinä on paljon käytännöllisiä ja hyödyllisiä tietoja jokaiselle. Taskukalenterin tilauksista jotka käsittää 5 kpl. tai enemmän myönnetään 15% palkkio. Kirjakaupoille ja jälleenmyyjille erikoisalennus. Taskukalenteri on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LTD.
P.O. BOX 69 — SUDBURY, ONTARIO

IKKUNOITA, OVIA JA KEHYKSIÄ
Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso luisuva ikkuna, kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTÖMIÄ IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä kehykset — kootaan liiman kanssa.
SUDBURY PLANING MILL
19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh. 675-6771